

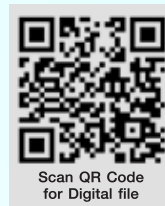
Newsletter

จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

HIGHLIGHT

เมษายน - มิถุนายน 2567
ISSUE 110

The Independence of Accountants
in Professional Work Performance
ความเป็นอิสระของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
ในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

25 เมษายน
วันนักบัญชีกาฬิชากรไทย

แนวทางสากลในการจัดเก็บภาษี
เงินได้นิติบุคคลในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
Digitalization Economy

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญชีกาฬิชากร

The Independence
of Accountants
in Professional
Work Performance

ทรงพระเจริญ

๒ เมษายน วันคล้ายวันพระราชสมภพ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า คณะกรรมการ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

Editor's TALK

สวัสดิสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี

ทุกท่านคงได้กลับบ้านอยู่กับครอบครัวพักผ่อนชาร์จพลังกันอย่างเต็มที่ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่ผ่านมาใช่ไหมครับ ขอให้สมาชิกจดจำช่วงเวลาแห่งความสุขนี้และเก็บมาเป็นพลังเพื่อการทำงานกันต่อไป

สำหรับ TFAC Newsletter ฉบับ 110 ฉบับที่สองประจำปี พ.ศ. 2567 ต้อนรับเดือนเมษายนนี้เราจะมาคุยกันถึงเรื่อง “The Independence of Accountants in Professional Work Performance” ความเป็นอิสระของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการดำเนินงานตามขอบเขตของวิชาชีพ ซึ่งน่องคิดจะขอขยายความให้สมาชิกเข้าใจดังนี้ครับ

ทุกวิชาชีพมีมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเป็นการเฉพาะในแต่ละวิชาชีพนั้น ๆ โดยมีองค์ความรู้เป็นพื้นฐาน ซึ่งในขอบข่ายของวิชาชีพบัญชีนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานตามขอบเขตอย่างมีคุณภาพ ต้องสามารถให้ความเห็นและรายงานผลการตรวจสอบบัญชีได้อย่างมีความน่าเชื่อถือ และไม่มี ความทับซ้อนทางผลประโยชน์ นอกจากนี้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานตามขอบเขตของวิชาชีพยังต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอีกด้วยครับ

ใน Newsletter ฉบับที่ 110 นี้ มีบทความที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องการประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างมีความเป็นอิสระและมีจรรยาบรรณในการดำเนินงาน ดังนี้

- The Independence of Accountants in Professional Work Performance ความเป็นอิสระของผู้ประกอบบัญชีในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ
- 25 เมษายน วันนักบัญชีภาษีอากร
- แนวทางสากลในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล Digitalization Economy
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญชีภาษีอากร

ส่งท้ายนี้ น่องคิดขอเป็นกำลังใจให้สมาชิกทุกท่านปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ เที่ยงธรรม และซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงานนะครับ

น่องคิด

จดหมายข่าว

โดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์
ที่อยู่ เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก)
แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ
รหัสไปรษณีย์ 10110

ที่ปรึกษา

- ภัทธดา สง่าแสง
กรรมการสภาวิชาชีพบัญชี
และประชาสัมพันธ์
- ดร.เจนเนตร มณีนาค
ผู้อำนวยการสภาวิชาชีพบัญชี

คณะผู้จัดทำ

- กวิน กัมยง
ผู้จัดการสำนักงานสื่อสารองค์กร
- สุขุมลย์ แก้วสนั่น
- ชยาภรณ์ นกุล
- กิตติมา ทองเอียด
- กฤษณะ แก้วเจริญ
- จิราวัฒน์ เพชรชู
เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร

วัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มิใช่การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหาตัวเลขรายงานหรือข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มี ความรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ไม่ว่าเป็นผลโดยตรงหรือทางอ้อมที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

กำหนดเวลา

เผยแพร่เป็นรายไตรมาส

ข้อมูลติดต่อ

Tel : 02 685 2514, 02 685 2567

Facebook

<https://www.facebook.com/TFAC.FAMILY>

LINE ID

@tfac.family

หมายเหตุ: การอ่านวารสารวิชาการหรือบทความต่าง ๆ ให้นับจำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่ไม่เป็นทางการได้ตามจริงแต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมงต่อ 1 หัวข้อ

issue No.110

เมษายน - มิถุนายน
2567

TFAC UPDATE

The Independence of Accountants in Professional Work Performance
ความเป็นอิสระของผู้ประกอบบัญชี
ในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

25 เมษายน วันนักบัญชีกาชาธิการไทย

แนวทางสากลในการจัดเก็บภาษีเงินได้
นิติบุคคลในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
Digitalization Economy

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญชีกาธิการ

ยกระดับมาตรฐานการรายงาน
ทางการเงินไทยทัดเทียมมาตรฐาน
การรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ

ทิศทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ
มาตรฐานจรรยาบรรณระหว่างประเทศ
สำหรับนักบัญชี

พลิกโฉมภูมิทัศน์การรายงานข้อมูล
ด้านความยั่งยืนและยกระดับ
การให้ความเชื่อมั่นข้อมูลด้าน ESG
ด้วยมาตรฐานใหม่ ISSA 5000

ESG กับทิศทางการปรับตัวของ
นักบัญชีสากลและนักบัญชีไทย ตอนที่ 6

One Day Trip With TFAC
ตามหา..พรหมลิขิตต้อนรับปีใหม่

One Day Trip With TFAC
Palace of Light : Day & Night Tour
ชม แสง สี เสียง งาน 101 ปี วิศวกรรมไทย

Market Place
สำหรับสำนักงานทำบัญชี
และ/หรือ สำนักงานสอบบัญชี

05

08

10

18

22

33

36

38

42

44

45

47

The Independence of Accountants in Professional Work Performance

ความเป็นอิสระของผู้ประกอบบัญชี
ในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

08

25 เมษายน: วันนักบัญชีกาธิการไทย

10

22 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญชีกาธิการ

ESG

42

กับทิศทางการปรับตัว
ของนักบัญชีสากลและนักบัญชีไทย

ตอนที่ 6

TFAC Update

สภาวิชาชีพบัญชีจัดการประชุมสัญจร ครั้งที่ 1 ณ สำนักงานสาขานครราชสีมา

เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2567 สภาวิชาชีพบัญชี นำโดย **นายวิจิตร ศิลามงคล** นายกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมด้วยคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีสัญจร ครั้งที่ 1 ร่วมกับคณะอนุกรรมการบริหารสำนักงานสาขานครราชสีมา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (สำนักงานสาขานครราชสีมา) อาคารสำนักงานอธิการบดี ห้องประชุมแคนา 1

สภาวิชาชีพบัญชีจัดการอบรมสัมมนาหลักสูตรเจาะประเด็นภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย สำหรับผู้ประกอบการ ณ จังหวัดนครราชสีมา

เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2567 สภาวิชาชีพบัญชี จัดการอบรมสัมมนาหลักสูตรเจาะประเด็นภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย สำหรับผู้ประกอบการ ณ โรงแรมดิ อิมพีเรียล โฮเต็ล แอนด์ คอนเวนชัน เซ็นเตอร์ โคราช ห้องสุรนารี ปี ชั้น 1 จังหวัดนครราชสีมา โดยได้รับเกียรติจาก **นายวิจิตร ศิลามงคล** นายกสภาวิชาชีพบัญชี ร่วมเป็นประธานเปิดงาน พร้อมด้วย **อาจารย์สุเทพ พงษ์พิทักษ์** ประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร **นางสุวิมล กฤตยาเกียรติ** กรรมการและนายทะเบียน และ **นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ** กรรมการและเลขาธิการ เข้าร่วมงานดังกล่าว โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมอบรมสัมมนา กว่า 100 คน

สภาวิชาชีพบัญชี ร่วมพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2567 สภาวิชาชีพบัญชี นำโดย **นายวิจิตร ศิลามงคล** นายกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมด้วยคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี เข้าร่วมพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) กับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ณ ห้องประชุมแคนา 1 ตึกสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

สภาวิชาชีพบัญชีร่วมพิธีบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมศพ ศาสตราจารย์ คุณหญิง นงเยาว์ ชัยเสรี

เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2567 **นายวิจิตร ศิลามงคล** นายกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมด้วยคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ เข้าร่วมเป็นเจ้าภาพในพิธีบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมศพ เพื่อไว้อาลัยต่อการจากไปของ **ศาสตราจารย์ คุณหญิง นงเยาว์ ชัยเสรี** อดีตนายกสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ปี 2532 – 2536 ผู้มีคุณูปการเป็นอย่างสูงต่อวิชาชีพบัญชีไทย ณ ศาลาสารีร์ด-นลินี รัตนวาระดี วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร

สภาวิชาชีพบัญชีและสำนักงาน ก.ล.ต. ร่วมมือกันจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ประเด็นปัญหาและกรณีศึกษาเกี่ยวกับบัญชีและสอบบัญชีของบริษัท IPO และบริษัทจดทะเบียน

เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2567 สภาวิชาชีพบัญชีและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) ร่วมกันจัดหลักสูตรสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ประเด็นปัญหาและกรณีศึกษาเกี่ยวกับบัญชีและสอบบัญชีของบริษัท IPO และบริษัทจดทะเบียน โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนากว่า 270 ท่าน ณ ศูนย์อบรมสัมมนาศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษรี ณรงค์เดช ชั้น 6 อาคารสภาวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีจัดการแข่งขันตอบคำถามทางบัญชีระดับประเทศ ครั้งที่ 10 ประจำปี 2567 หรือ Thailand Accounting Challenge 2024

เมื่อวันเสาร์ที่ 27 มกราคม 2567 สภาวิชาชีพบัญชีได้จัดการแข่งขันตอบคำถามทางบัญชีระดับประเทศ ครั้งที่ 10 ประจำปี 2567 หรือ Thailand Accounting Challenge 2024 ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชี ชั้น 6 ห้องประชุมศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษรี ณรงค์เดช โดยได้รับเกียรติจาก นางสาวชวนา วิวัฒน์พนชาติ อุปนายก กรรมการ และ เหนรัญญิกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมด้วย รศ. ดร.ศิลปพร ศรีจันเพชร ประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยี การบัญชี คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่สภาวิชาชีพบัญชี ร่วมจัดการแข่งขัน

การแข่งขันในครั้งนี้ มีทีมเข้าร่วมทั้งสิ้น 124 ทีม จากสถาบันการศึกษา 66 แห่ง ทั่วประเทศไทย และทีมได้รับรางวัลชนะเลิศ คือ ทีม T074 จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาวิชาชีพบัญชีให้การต้อนรับหน่วยงานกำกับดูแลการบัญชีและการตรวจสอบราชอาณาจักรกัมพูชา

เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2567 คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีและทีมบริหารสภาวิชาชีพบัญชี นำโดย นายวินิจ ศิลามงคล นายกสภาวิชาชีพบัญชี รศ. ดร.วรศักดิ์ ทุมมานนท์ ประธานคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี นางสุวิมล กฤตยาเกียรติ กรรมการและนายทะเบียน นางภูษณา แจ่มแจ่ม ผู้อำนวยการและนายอุดม ธนุรัตน์พงศ์ ผู้จัดการฝ่ายวิชาการ ให้การต้อนรับหน่วยงานกำกับดูแลการบัญชีและการตรวจสอบราชอาณาจักรกัมพูชา (Accounting and Auditing Regulator : ACAR) โดยทั้งสองหน่วยงานได้มีการประชุมหารือระหว่างกันในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี การกำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงิน การสอบบัญชี และการพัฒนาหลักสูตรทางบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีเข้าแสดงความยินดีเนื่องในโอกาส นายพิชัย ชุณหวิธ ดำรงตำแหน่งเป็นประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 18

เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2567 นายวินิจ ศิลามงคล นายกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมกับ คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี เข้ามอบดอกไม้เพื่อแสดงความยินดีกับนายพิชัย ชุณหวิธ อดีตนายกสภาวิชาชีพบัญชี วาระปี พ.ศ. 2554 – 2557 เนื่องในโอกาสที่ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 18 ณ ชั้น 12 อาคารเอ็ม ทาวเวอร์ บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ เป็นโอกาสอันดีที่ทุกท่านได้ร่วมหารือพูดคุย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ตลอดจนเศรษฐกิจและสังคม

**ผู้แทนกรมสรรพากรเข้าพบผู้แทนสภาวิชาชีพบัญชี
เพื่อรองรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา 77
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560**

เมื่อวันศุกร์ที่ 8 มีนาคม 2567 นายมงคล ขนาดนิต ผู้อำนวยการกองกฎหมาย กรมสรรพากร และคณะ ได้เข้าพบผู้แทนสภาวิชาชีพบัญชี นำโดยนายสุเทพ พงษ์พิทักษ์ ประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านบัญชีภาษีอากร และผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร พร้อมด้วยนางสาวยุวณู เทพทรงวังจ และ ดร.เกียรตินิยม คุณติสุข ผู้แทนคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีเพื่อรองรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในการร่างพระราชบัญญัติภาษีส่วนเพิ่มเติม พ.ศ. .... (Pillar 2 - Global Anti-Base Erosion Rules) ด้วยสภาวิชาชีพบัญชีเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรืออาจได้รับผลกระทบโดยตรงจากการมีผลบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สามารถศึกษาข้อมูลได้ที่ <https://www.rd.go.th/66274.html>

**การจัดโครงการ “แคมป์นักบัญชีชุมชน” ครั้งที่ 1/2567
ณ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี**

เมื่อวันที่ 12 - 13 มีนาคม 2567 สภาวิชาชีพบัญชี โดยคณะทำงานโครงการส่งเสริมการประยุกต์ใช้โปรแกรมบัญชีออนไลน์ (Cloud Accounting Software) สำหรับผู้ทำบัญชี และผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม และขนาดย่อม (MSMEs) ภายใต้คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี จัดโครงการ “แคมป์นักบัญชีชุมชน” ครั้งที่ 1/2567 ให้แก่นักศึกษาด้านสาขาการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รวม 103 คน ณ ห้องประชุมธีรธรรมานันท์ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี

**สภาวิชาชีพบัญชีสมาคมความร่วมมือกับ
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า**

เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2567 สภาวิชาชีพบัญชี นำโดย นายวินิจ ศิลามงคล นายกสภาวิชาชีพบัญชี พร้อมกับคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีและผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ร่วมประชุมหารือกับนางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า พร้อมผู้บริหารกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ณ ห้องม่วงระย้า ชั้น 7 กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อร่วมประชุมหารือแนวทางความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพวิชาชีพบัญชี รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีให้มีจรรยาบรรณเพื่อลดผลกระทบที่จะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการและเศรษฐกิจของประเทศไทย ตลอดจนการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของวิชาชีพบัญชี

**AICPA & CIMA Courtesy Visit TFAC
on March 22, 2024**

เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2567 ผู้แทนจากฝ่ายบริหาร The American Institute of CPAs (AICPA) and The Chartered Institute of Management Accountants (CIMA) หรือ AICPA & CIMA องค์กรวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีบริหารจากประเทศอังกฤษ นำโดย Mr. Venkkat Ramanan, FCMA, CGMA, Regional Vice President – Asia Pacific Ms. Saritha Subramaniam, Lead Manager – Commercial Mr. Edmund Liaw, Manager – Member Services & Advancement และ Mr. Jack Ong, Senior Specialist - Business Development เข้าพบนายกสภาวิชาชีพบัญชีและคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีบริหาร ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชี

โดย คุณวารุณี ปริตานนท์
ประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการวางระบบบัญชี

The Independence of Accountants in Professional Work Performance

ความเป็นอิสระของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นมากมายจากการปฏิบัติงานที่ไม่มีจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งทำให้นักลงทุน กรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ประสบความเสียหายอย่างมากทั้งด้านการเงิน และชื่อเสียง จนบางคนถึงกับทำร้ายตนเองจนเสียชีวิต ส่วนกรรมการและผู้บริหารก็ต้องรับโทษโดยการจ่ายค่าปรับที่มีจำนวนสูงมากและยังถูกคุมขังในเรือนจำหลายปี หรือตลอดชีวิต เหตุการณ์เหล่านี้ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากความไม่อิสระของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เมื่อเห็นสิ่งใดไม่ถูกต้องก็เข้าข้างบริษัท โดยช่วยกันปกปิดความไม่ถูกต้องนั้น ไม่ให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบ

ความเป็นอิสระในวิชาชีพบัญชีจึงมีความสำคัญอย่างมาก เพราะหมายถึง การที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ด้วยความซื่อสัตย์ (Integrity) งานสำเร็จได้ตามความมุ่งหมาย (Objectivity) โดยเฉพาะผู้สอบบัญชีที่ดีจะต้องเป็นผู้ตั้งคำถามด้วยความสงสัย (Skepticism) อยู่บ่อยครั้ง เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทไม่มีการปฏิบัติที่ผิดปกติหรือไม่ถูกต้อง จึงมีคำกล่าวว่าคุณประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นผู้ที่สร้างความมั่นใจ เพราะได้ตรวจสอบรายการที่เกิดขึ้นแล้ว

การปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระนั้นประกอบด้วยใจอิสระ (In Mind) และ รูปลอิสระ (In Appearance) ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องแสดงตนเองหากทราบว่ามี ความผูกพันหรือความใกล้ชิดกับผู้ใด ซึ่งทำให้มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของตน จนไม่สามารถแสดงความเห็นหรือคำแนะนำใด ๆ อย่างโปร่งใสตรงไปตรงมาได้ ตัวอย่างของการปฏิบัติที่อาจนำมาสู่ประเด็นของความไม่เป็นอิสระ เช่น

➤ ผู้ประกอบวิชาชีพเรียกเก็บค่าธรรมเนียมโดยกำหนดเป็นร้อยละของจำนวนเงินที่บริษัทได้รับประโยชน์ กรณีนี้อาจเกิดในกรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพช่วยผู้ประกอบการให้แสดงตัวเลขผลกำไรที่มากขึ้นจากปีก่อน และเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมตามสัดส่วนของยอดที่สูงขึ้น จึงทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพช่วยผู้ประกอบการตกแต่งตัวเลขกำไรที่ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

➤ ผู้ประกอบวิชาชีพมีความสนิทสนมกับผู้บริหารของบริษัทเป็นอย่างมาก อาจเป็นเพราะเคยร่วมงานกันมาก่อน เป็นญาติหรือบุคคลในครอบครัว

➤ ผู้ประกอบวิชาชีพใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวเพื่อเอาข้อมูลที่เป็นความลับจากภายในบริษัทเกี่ยวกับการคัดเลือกผู้สอบบัญชี และนำมาใช้เป็นประโยชน์เพื่อตนเองในการนำเสนอข้อเสนอมือเพื่อแต่งตั้งผู้สอบบัญชี ทำให้กระบวนการคัดเลือกไม่โปร่งใสและเป็นธรรม

➤ ผู้ประกอบวิชาชีพสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน โดยให้ของขวัญที่มีค่าสูง ออกค่าใช้จ่ายในการบันเทิง เลี้ยงอาหาร และเดินทางพักผ่อนกับครอบครัวในจำนวนเงินที่สูงมากผิดปกติ

การปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพโดยไม่มีความเป็นอิสระ ย่อมนำมาซึ่งความเสียหายอันยิ่งใหญ่ต่อผู้ประกอบวิชาชีพเอง บริษัท นักลงทุน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพจึงต้องมีความซื่อสัตย์ รับผิดชอบ มุ่งมั่นต่อหน้าที่ และมีความโปร่งใส หากรู้ว่าสิ่งใดไม่ถูกต้อง ก็ต้องเปิดเผยและหาทางแก้ไข และตระหนักตนอยู่เสมอว่าการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีถือว่ามีเกียรติและได้รับการยกย่องอย่างมาก รวมทั้งเป็นความหวังและที่พึ่งของบุคคลต่าง ๆ จึงต้องปฏิบัติหน้าที่อันมีเกียรตินี้อย่าให้เกิดข้อบกพร่องใด ๆ ได้

โดย อาจารย์สุเทพ พงษ์พิทักษ์
ประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี
ด้านการบัญชีภาษีอากร

25 เมษายน:

วันนักบัญชีภาษีอากรไทย

1. ความนำ

1.1 ในทันทีภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาสิทธิราช เป็นระบอบประชาธิปไตย ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ประเทศไทยได้ริเริ่มจัดเก็บภาษีอากรสมัยใหม่ (Modernize Taxes) ขึ้นหลากหลายประเภท โดยกำหนดให้กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง เป็นผู้มิอำนาจหน้าที่ในการบริหารการจัดเก็บ ได้แก่

(1) พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช 2475 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2476 เป็นต้นไป โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติภาษีเงินเดือนพุทธศักราช 2475 ด้วย

(2) พระราชบัญญัติภาษีการค้า พุทธศักราช 2475 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2476 เป็นต้นไป

(3) พระราชบัญญัติอากรแสตมป์ พุทธศักราช 2475 ใช้บังคับเมื่อครบกำหนด 60 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2475)

(4) พระราชบัญญัติภาษีการธนาคาร และการประกันภัย พุทธศักราช 2476 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2476 เป็นต้นไป

นอกจากนี้ ยังได้ตราพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475 ซึ่งกำหนดให้กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้มิอำนาจหน้าที่ในการบริหารการจัดเก็บ

1.2 ในขณะเดียวกันประเทศไทยยังคงจัดเก็บภาษีดั้งเดิมที่สืบทอดมาแต่โบราณกาล ได้แก่

- (1) พระราชบัญญัติเงินรัชชูปการ พุทธศักราช 2468
- (2) พระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงินค่านา ร.ศ. 119
- (3) พระราชบัญญัติลักษณะการเก็บภาษีค่าที่ไร่อ้อย พุทธศักราช 2464
- (4) พระราชบัญญัติเปลี่ยนวิธีเก็บภาษียา ร.ศ. 119
- (5) ประกาศพระราชทานยกเงินอากรสวนใหญ่ค้างเก่าและเดินสำรวจต้นผลไม้ใหม่ สำหรับเก็บเงินอากรสวนใหญ่รัตนโกสินทรศก 130

1.3 ตามมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช 2475 ซึ่งกำหนดให้กรมสรรพากร กระทรวงพระคลังมหาสมบัติมิอำนาจหน้าที่ในการบริหารการจัดเก็บทั้งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคล ในส่วนของภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น กำหนดจัดเก็บจากฐานรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ (Gross Income) ที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นหรือพันธบัตรและผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ดังนี้

**หมวด 2
บริษัท
ภาค 1
การจัดเก็บภาษี**

มาตรา 32 บริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายสยาม และที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเมืองต่างประเทศ และกระทำการกิจการในสยาม ต้องเสียภาษีเป็นส่วนร้อยละแห่งจำนวนเงินทั้งสิ้นที่จ่ายเป็นดอกเบี้ยแก่ผู้ถือหุ้นกู้หรือพันธบัตร และ/หรือเป็นเงินปันผลและ/หรือ เป็นเงินโบนัสแก่ผู้ถือหุ้นส่วนร้อยละที่กล่าวนั้น ท่านว่าเท่ากับอัตราปกติแห่งภาษีเงินได้ตามปกติอัตราต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์แห่งการคำนวณเงินภาษี ซึ่งบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเมืองต่างประเทศและกระทำการกิจการในที่อื่น ๆ รวมทั้งสยามจะต้องเสียนั้น ท่านให้เทียบยอดเงินได้ก่อนหักรายจ่ายที่บริษัทได้จากกิจการในสยาม กับยอดเงินได้ก่อนหักรายจ่ายของบริษัทแลเมื่อเทียบเป็นส่วนเท่าใด ก็ให้เก็บภาษีในเงินดอกเบี้ย เงินปันผลและ/หรือเงินโบนัสตามส่วนที่เทียบได้นั้น”

1.4 เป็นที่สังเกตได้ว่า ฐานรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ (Gross Income) ที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เป็นการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักความมั่งคั่ง (Wealth Principle) เหมือนกับในทุกประเทศที่กำหนดจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ทั้งในภาคพื้นยุโรป และทวีปอเมริกา รวมทั้งในทวีปเอเชีย และออสเตรเลีย ซึ่งเป็นฐานภาษีที่แตกต่างไปจากฐานกำไรสุทธิทางภาษีอากร (Net Taxable Profit) ที่จัดเก็บตามหลักความสามารถในการเสียภาษี (Ability to Pay Principle) อย่างเช่นในปัจจุบัน

2. การตราประมวลรัษฎากร ตามหลักความเป็นธรรมแก่สังคม

2.1 การเสนอร่างพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช 2481 มีขึ้นครั้งแรกในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันอังคารที่ 7 มีนาคม พุทธศักราช 2481 โดยนายปรีดี พนมยงค์ ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังขณะนั้นได้แถลงว่า

“รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร การที่ได้เสนอขึ้นมานี้ก็ได้แถลงไว้โดยละเอียดในเหตุผลนั้นแล้ว เนื่องจากรัฐบาลได้รับรองต่อสภาว่าจะปรับปรุงภาษีอากรให้เป็นธรรมต่อสังคมโดยเร็วและถ้าสามารถเป็นไปได้ในสมัยประชุมนี้ก็ให้นำมาเสนอ และบัดนี้ก็จัดทำสำเร็จแล้ว จึงได้นำมาเสนอท่านสมาชิกทั้งหลาย และในการที่เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้น รัฐบาลมีความปรารถนาเป็นอย่างยิ่งที่จะกระทำการร่วมมือกับท่านสมาชิก...”

นายปรีดี พนมยงค์ ยังชี้ว่าหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร คือ “เพื่อปรับปรุงภาษีอากรให้เป็นธรรมแก่สังคม” ที่เป็นประโยชน์แก่ราษฎรและยังปลูกสำนึกให้ตระหนักถึงหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ

“ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็เปรียบประดุจว่า ข้าพเจ้าได้นำแผ่นกระดาษขาวแผ่นหนึ่งมายื่นให้ท่านทั้งหลาย เมื่อท่านเห็นว่าจะปรับปรุงภาษีอากรให้เป็นธรรมแก่สังคมแล้ว การที่จะเป็นธรรมแก่สังคมอย่างไร ท่านก็ควรจะเขียนลงไปบนแผ่นกระดาษขาวนั้น ข้าพเจ้ายอมทั้งหมด

ขอให้ในเรื่องนี้เราได้ทำด้วยความเป็นธรรมจริง ไม่ใช่ที่เราปล่อยปะละเลยตามใจ หากแต่พระคุณอย่างเดียว มีบางสิ่งบางอย่างจะต้องทำให้ราษฎรได้รู้สึกถึงหน้าที่ของตนตามรัฐธรรมนูญรู้สึกถึงความเสียสละ ให้รู้สึกรักประเทศชาติด้วย...”

และได้จัดตั้งกรรมาธิการจัดทำประมวลรัษฎากรขึ้น 36 คน โดยมี 18 คน ที่มาจากการเสนอของรัฐบาล และอีก 18 คน มาจากการเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยมีนายปรีดี เป็นประธานกรรมาธิการฯ ซึ่งการประชุมร่างพระราชบัญญัติฯ ของกรรมาธิการชุดนี้จะเป็นการประชุมลับ เมื่อประชุมฯ เสร็จสิ้นลง จึงนำร่างพระราชบัญญัติฯ ประมวลรัษฎากรมาแปรญัตติและแก้ไขเพิ่มเติมในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในวันพุธที่ 29 มีนาคม พุทธศักราช 2481 นายปรีดีกล่าวว่าคณะกรรมาธิการฯ ทั้ง 36 คนทำงานกัน “หามรุ่ง หามค่ำ” กว่าจะตรากฎหมายออกมาเป็นประมวลรัษฎากรฉบับแรก โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2482 ในชื่อว่า พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช 2481

เป้าหมายสำคัญของการปรับปรุงการบริหารจัดการเก็บภาษีในครั้งนี้ปรากฏตามถ้อยแถลงของ นายดิเรก ชัยนาม ในฐานะตัวแทนของรัฐบาลที่แถลงว่า

“รัฐบาลได้แถลงไว้ว่า จะปรับปรุงภาษีให้เป็นธรรมแก่สังคมนั้น...รัฐบาลได้ถือหลักโดยคำนึงถึงความสามารถในการเสียภาษีของราษฎรตามส่วนซึ่งราษฎรจะเสียได้หลักในเรื่องความแน่นอน หลักความสะดวก และหลักประหยัดค่าใช้จ่าย และคำนึงถึงความรู้สึกของประชาชนในทางการเมืองเป็นสิ่งประกอบการพิจารณา ด้วยความรู้สึกของประชาชนนั้นมิใช่จะคำนึงถึงความรู้สึกของคนชั้นเดียวได้พยายามนึกถึงความรู้สึกของคนทุกชั้น สิ่งใดที่จะคิดเก็บภาษีก็เป็นไปในทำนองซึ่งหวังว่า ผู้ซึ่งสามารถเสียภาษีได้นั้น คงจะเสียสละเพื่อความเจริญของท้องถิ่นและของประเทศชาติ”

เจตนารมณ์ของการแก้ไขภาษีในครั้งนี้รัฐบาลต้องการให้ระบบภาษีใหม่มีหลักการคำนึงถึงความสามารถในการเสียภาษี (Ability to pay) ของประชาชนผู้รับภาระภาษี ซึ่งระบบภาษีก่อนหน้าการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบบภาษีที่ไม่ได้คำนึงถึงหลักการดังกล่าว แต่มุ่งใช้ภาษีในลักษณะของการสร้างความมั่งคั่งให้กับรัฐบาล ซึ่งแตกต่างจากภาษีในอดีต

การปฏิรูปภาษีทำให้ระบบภาษีใหม่กลายเป็นหลักการของภาษีที่ “มีมากเสียมาก มีน้อยเสียน้อย ใช้มากเสียมาก ใช้น้อยเสียน้อย”

ปรากฏตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พุทธศักราช 2481 กำหนดให้ใช้ “ประมวลรัษฎากร” ตามที่ตราไว้ต่อท้ายพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นกฎหมายโดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2482 เป็นต้นไป

ซึ่งบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ในขณะนั้น อันเป็นการรวบรวมกฎหมายภาษีอากรที่จัดเก็บจากราษฎรที่บัญญัติจัดเก็บ ณ เวลานั้น ผสมกับภาษีอากรสมัยใหม่ทั้งหลาย จึงทำให้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ประกอบด้วย 4 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะ 1

ข้อความเบื้องต้น ตั้งแต่มาตรา 1 ถึงมาตรา 4 รวม 4 มาตรา

ลักษณะ 2

ภาษีอากรฝ่ายสรรพากร ตั้งแต่มาตรา 5 ถึงมาตรา 143 รวม 139 มาตรา

หมวด 1 บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ตั้งแต่มาตรา 5 ถึงมาตรา 13 รวม 9 มาตรา

หมวด 2 วิธีการเกี่ยวแก่ภาษีอากรประเมิน ตั้งแต่มาตรา 14 ถึงมาตรา 37 รวม 24 มาตรา

หมวด 3 ภาษีเงินได้ ตั้งแต่มาตรา 38 ถึงมาตรา 76 และบัญชีอัตราภาษีเงินได้ รวม 39 มาตรา

หมวด 4 ภาษีโรงค้า ตั้งแต่มาตรา 77 ถึงมาตรา 92 และพิกัดอัตราภาษีป้าย พิกัดอัตราร้านค้า และพิกัดอัตราโรงอุตสาหกรรม รวม 16 มาตรา

หมวด 5 ภาษีการธนาคาร การเครดิตฟองซิเออร์ การออมสิน และการประกันภัย ตั้งแต่มาตรา 93 ถึงมาตรา 102 รวม 10 มาตรา

หมวด 6 อากรแสตมป์ ตั้งแต่มาตรา 103 ถึงมาตรา 129 และบัญชีอัตราอากรแสตมป์ รวม 27 มาตรา

หมวด 7 อากรมหรสพ ตั้งแต่มาตรา 130 ถึงมาตรา 143 และบัญชีอัตราอากรมหรสพ รวม 14 มาตรา

ลักษณะ 3

ภาษีบำรุงท้องที่ ตั้งแต่มาตรา 144 ถึงมาตรา 166 และบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่ รวม 23 มาตรา

ลักษณะ 4

เงินช่วยการประถมศึกษา ตั้งแต่มาตรา 167 ถึงมาตรา 179 รวม 13 มาตรา

2.2 โดยการตราพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481 กำหนดให้ยกเลิกกฎหมายภาษีดั้งเดิมทั้งหมด อันได้แก่

(1) ยกเลิกพระราชบัญญัติเงินรัฐชูปการ พุทธศักราช 2468 ซึ่งจัดเก็บจากราษฎกรที่เป็นชายฉกรรจ์ที่มีอายุตั้งแต่ 18 – 60 ปีที่ไม่ได้รับราชการเป็นทหาร หรือไม่ได้รับการยกเว้นตามกฎหมายภาษีเงินรัฐชูปการนี้แตกต่างจากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เนื่องจากการจัดเก็บเงินรัฐชูปการไม่อาศัยฐานการจัดเก็บจากการรายได้ ทรัพย์สิน การบริโภค หรือการแสวงหาประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติ แต่เก็บจากสถานะของบุคคลในฐานะเป็นราษฎรของแผ่นดินสยาม โดยเป็นการเก็บเงินทดแทนจากการส่งส่วยในอดีตของระบบไพร่ โดยจะเก็บเงินรัฐชูปการจากราษฎกรชายฉกรรจ์ปีละ 4 บาท โดยบางภูมิภาคและบางช่วงเวลาอาจจะเก็บมากถึง 6 บาท

(2) ยกเลิกพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช 2475 เปลี่ยนเป็นหมวด 3 ภาษีเงินได้ ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ตั้งแต่มาตรา 38 ถึงมาตรา 76 และบัญชีอัตราภาษีเงินได้รวม 39 มาตรา

(3) ยกเลิกพระราชบัญญัติภาษีการค้า พุทธศักราช 2475 เปลี่ยนเป็นหมวด 4 ภาษีโรงค้า ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ตั้งแต่มาตรา 77 ถึงมาตรา 92 และพิกัดอัตราภาษีป้าย พิกัดอัตราร้านค้า และพิกัดอัตราโรงอุตสาหกรรม รวม 16 มาตรา

(4) ยกเลิกพระราชบัญญัติภาษีการธนาคารและการประกันภัย พุทธศักราช 2476 เปลี่ยนเป็นหมวด 5 ภาษีการธนาคาร การเครดิตฟองซิเออร์ การออมสิน และการประกันภัย ตั้งแต่มาตรา 93 ถึงมาตรา 102 รวม 10 มาตรา

(5) ยกเลิกพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ พุทธศักราช 2475 เปลี่ยนเป็นหมวด 6 อากรแสตมป์ ตั้งแต่มาตรา 103 ถึงมาตรา 129 และบัญชีอัตราอากรแสตมป์ รวม 27 มาตรา โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พุทธศักราช 2482 เป็นต้นไป

(6) ยกเลิกพระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงินค่านา ร.ศ. 119 พระราชบัญญัติลักษณะการเก็บภาษีค่าที่ไร่อ้อย พุทธศักราช 2464 พระราชบัญญัติเปลี่ยนวิธีเก็บภาษีอา ร.ศ. 119 และประกาศพระราชทานยกเงินอากรสวนใหญ่ค่างาและเดินสำรวจจันทน์ผลไม้ใหม่ สำหรับเก็บเงินอากรสวนใหญ่ รัตนโกสินทรศก 130 เปลี่ยนไปเป็น “ภาษีบำรุงท้องที่” ตามลักษณะ 3 ภาษีบำรุงท้องที่แห่งประมวลรัษฎากร ตั้งแต่มาตรา 144 ถึงมาตรา 164 และบัญชีอัตราภาษีบำรุงท้องที่ รวม 23 มาตรา

นอกจากนี้ ยังได้บัญญัติเพิ่มเติมภาษีสัมยบางประเภท ได้แก่

(1) หมวด 7 อากรมหรสพ ตั้งแต่มาตรา 130 ถึงมาตรา 143 และบัญชีอัตราอากรมหรสพ รวม 14 มาตรา และ

(2) ลักษณะ 4 เงินช่วยการประถมศึกษา ตั้งแต่มาตรา 167 ถึงมาตรา 179 รวม 13 มาตรา

จึงอาจนับได้ว่านับแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2482 เป็นต้นมา เป็นเริ่มต้นหลักกิโลเมตรแรกว่าด้วย “ภาษีอากรสมัยใหม่” ของประเทศไทยอย่างแท้จริง เนื่องจากการยกเลิกภาษีอากรระบบดั้งเดิมที่เคยใช้จัดเก็บก่อนมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองหมดสิ้นไป ก้าวเข้าสู่ระบบภาษีอากรสมัยใหม่ที่ทัดเทียมนานาอารยประเทศ นับแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ถือเป็นหลักกิโลเมตรที่หนึ่งของภาษีอากรสมัยใหม่ในประเทศไทย อย่างแท้จริง

3. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

3.1 กล่าวสำหรับภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น แม้จะมีกระบวนการเปลี่ยนแปลงหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลที่กำหนดจัดเก็บจากฐานกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี ในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศในภาคพื้นยุโรป แต่รัฐบาลไทยยังคงกำหนดจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ดังกล่าว ต่อเนื่องเรื่อยมา ตราบจนถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2482 ได้มีการปรับปรุงการรัษฎากรตามหลักความเป็นธรรมแก่สังคม โดยนำพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พ.ศ. 2475 มาบัญญัติเป็นหมวด 3 ว่าด้วย ภาษีเงินได้ และในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ยังคงใช้ ฐานรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ (Gross Income) ที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นกู้หรือพันธบัตร และผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เป็นฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ส่วน 3 หมวด 3 ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามหลักการเดิม อยู่ต่อไป ดังที่ปรากฏในมาตรา 65 ส่วน 3 การเก็บภาษีเงินได้จากบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หมวด 3 ภาษีเงินได้ แห่งประมวลรัษฎากร ดังนี้

**หมวด 3
ภาษีเงินได้
ส่วน 3
การเก็บภาษีจาก
บริษัท และหุ้น
ส่วนบุคคล**

มาตรา 65 เงินได้ต้องเสียภาษี
ในส่วนนี้ คือ

- (1) ดอกเบี้ยหุ้นกู้ดอกเบี้ยพันธบัตร หรือดอกเบี้ยเงินกู้ ที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้น
- (2) เงินปันผล หรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่จ่าย เงินโบนัสที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้น รวมทั้งเงินลดทุนซึ่งจ่ายหรือเงินเพิ่มทุนซึ่งตั้งจากกำไรที่ได้มา หรือเงินรายได้ที่กั้นไว้ของบริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคล

(3) ผลประโยชน์ที่ได้จากการยุบบริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคลไปควบเข้ากันกับบริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่น หรือการรับช่วงกัน หรือการเลิก ซึ่งตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าเงินทุน

มาตรา 66 บริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายสยามหรือที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และกระทำกิจการในสยาม ต้องเสียภาษีในจำนวนเงินได้ตามบทบัญญัติในส่วนนี้

มาตรา 67 บริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และกระทำกิจการในที่อื่น ๆ รวมทั้งสยาม ให้เทียบยอดเงินได้ก่อนหักรายจ่ายที่บริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นได้จากกิจการในสยาม กับยอดเงินได้ก่อนหักรายจ่ายทั้งหมด เมื่อเทียบเป็นส่วนเท่าใด ให้คำนวณเงินได้ต้องเสียภาษีตามส่วนนั้น...”

3.2 กระแสการเปลี่ยนแปลงหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากหลักความมั่งคั่ง (Wealth) ที่จัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานรายได้ก่อนหักรายจ่ายใดๆ จากการถือหุ้นกู้หรือพันธบัตร และเงินปันผล หรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่จ่าย เงินโบนัสที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้นรวมทั้งเงินลดทุนซึ่งจ่ายหรือเงินเพิ่มทุน ซึ่งตั้งจากกำไรที่ได้มา หรือเงินรายได้ที่กั้นไว้ของบริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคล รวมทั้งผลประโยชน์ที่ได้จากการยุบบริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคลไปควบเข้ากันกับบริษัทหรือหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่นหรือการรับช่วงกัน หรือการเลิก ซึ่งตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าเงินทุน เป็นหลักความสามารถในการเสียภาษี (Ability to Pay) ที่จัดเก็บจากฐานกำไรสุทธิทางภาษีอากรที่ได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการ ซึ่งเริ่มต้นเป็นครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2480 (ค.ศ. 1937) โหมกระพือ และแพร่สะพัดไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ชนิดที่ไม่เคยปรากฏมีมาก่อน การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลตามหลักการดังกล่าว ได้ดำเนินการกันอย่างกว้างขวางและทั่วถึงรวมทั้งประเทศไทยก็เป็นโดมิโน (Domino) อีกตัวหนึ่งที่ต้องเป็นไปตามกระแส และแนวโน้มของระบบเศรษฐกิจของโลก จึงในวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2494 ประเทศไทยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมยกเลิกบทบัญญัติตามส่วน 3 ว่าด้วยการเก็บภาษีจากบริษัท และหุ้นส่วนนิติบุคคล หมวด 3 ภาษีเงินได้ในลักษณะ 2 แห่งประมวลรัษฎากร ตั้งแต่มาตรา 65 ถึงมาตรา 76 โดยมาตรา 33 แห่ง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2494 บัญญัติเป็นตั้งแต่มาตรา 65 ถึงมาตรา 76 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร และบัญญัติตราภาษีเงินได้ (2) สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล มาเป็นฐานกำไรสุทธิทางภาษีอากร โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่บทบัญญัติดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งได้แก่ วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2494 เป็นต้นไป ดังนี้

**“ส่วน 3
การเก็บภาษี
จากบริษัท และ
ห้างหุ้นส่วน
นิติบุคคล**

มาตรา 65 เงินได้ที่ต้องเสียภาษีตามความในส่วนนี้คือกำไรสุทธิซึ่งคำนวณได้จากรายได้จากกิจการ หรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีหักด้วยรายจ่ายตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ตรี และมาตรา 65 ตรี และรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวให้มีกำหนดสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้จะน้อยกว่าสิบสองเดือนก็ได้คือ

(ก) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเริ่มตั้งใหม่จะถือวันเริ่มตั้งถึงวันหนึ่งวันใดเป็นรอบระยะเวลาบัญชีแรกก็ได้

(ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอาจยื่นคำร้องต่ออธิบดีขอเปลี่ยนวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีในกรณีเช่นว่านี้ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาต สุดแต่จะเห็นสมควรคำสั่งเช่นว่านั้นต้องแจ้งให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้ยื่นคำร้องทราบภายในเวลาอันสมควร

มาตรา 65 ตรี การคำนวณกำไรสุทธิเพื่อคำนวณภาษีในส่วนนี้ ให้เป็นไปตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (1) รายการที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ตรี ไม่ให้ถือเป็นรายจ่าย
- (2) ค่าสิทธิหรือค่าเสื่อมราคา ให้หักได้ไม่เกินกว่าอัตราซึ่งกำหนดในพระราชกฤษฎีกา
- (3) ราคาสินค้าคงเหลือเมื่อวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณตามราคาทุนหรือราคาตลาด แล้วแต่อย่างใดจะน้อยกว่า และให้ถือราคานี้เป็นราคาสินค้าคงเหลือยกมาสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีใหม่ด้วย
- (4) ราคาทรัพย์สินอื่นนอกจาก (3) ให้ถือตามราคาในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีก่อนวันใช้บังคับบทบัญญัติในส่วนนี้ ถ้าได้ทรัพย์สินหลังจากนั้น ให้ถือตามราคาที่ยังซื้อทรัพย์สินนั้นได้ตามปกติ และห้ามมิให้ตีราคาเพิ่มขึ้น เว้นแต่ในกรณีที่แม้จะมีได้มีการตีราคาเพิ่มขึ้น ก็ยังมีกำไรสุทธิอยู่
- (5) ในกรณีโอนทรัพย์สินใด ๆ โดยมีค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุผลสมควร หรือโดยไม่มีค่าตอบแทนเจ้าพนักงานประเมินอาจประเมินราคาทรัพย์สินนั้นตามราคาตลาดได้

(6) การจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้จะกระทำได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติการโดยสมควร เพื่อให้ได้รับชำระหนี้แล้วเว้นแต่ตามพฤติการณ์ไม่อาจปฏิบัติการเช่นนั้นได้โดยสมควร แต่ถ้าได้รับชำระหนี้ในรอบระยะเวลาบัญชีใดให้นำมาคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น หนี้สูญรายได้ให้นำมาคำนวณเป็นรายได้แล้วหากได้รับชำระในภายหลัง ก็มีให้นำมาคำนวณเป็นรายได้อีก

(7) เงินตรา ทรัพย์สิน และหนี้สินซึ่งมีค่า หรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณค่าหรือราคาเป็นเงินตราไทยตามส่วนเฉลี่ยของอัตราที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อเงินตราต่างประเทศครั้งล่าสุดแห่งวันทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี หรือราคาทุนแล้วแต่อย่างใดจะน้อยกว่า

มาตรา 65 ตริ รายการต่อไปนี้ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ

(1) เงินสำรองต่าง ๆ นอกจาก

(ก) เงินสำรองจากเบี้ยประกันภัยเพื่อสมทบทุนประกันภัยของบริษัทประกันชีวิต เฉพาะส่วนที่กันไว้ก่อนคำนวณกำไร แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 75 ของจำนวนเบี้ยประกันที่ได้รับในรอบระยะเวลาบัญชี

(ข) เงินสำรองจากเบี้ยประกันภัยเพื่อสมทบทุนประกันภัยของบริษัทประกันภัยอื่น ๆ เฉพาะส่วนที่กันไว้ก่อนคำนวณกำไร แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 30 ของจำนวนเบี้ยประกันที่ได้รับในรอบระยะเวลาบัญชี

(2) เงินกองทุน เว้นแต่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทำการกิจการในประเทศไทยได้จ่ายสมทบและจัดสรรไว้เพื่อประโยชน์แก่ลูกจ้างโดยเฉพาะ เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้ ให้หักเป็นค่าใช้จ่ายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่จ่ายแก่ลูกจ้างโดยเด็ดขาดในจำนวนที่เกินร้อยละ 10 ของเงินเดือนทั้งหมดของผู้รับ ซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นถือเป็นหลักคำนวณเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

(3) รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว การให้โดยเสนหา หรือการกุศล เว้นแต่การกุศลสาธารณะในส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 1 ของกำไรสุทธิ

(4) ค่ารับรองหรือค่าบริการในส่วนที่เกินสมควร

(5) รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน หรือรายจ่ายในการต่อเติม เปลี่ยนแปลง ขยายออก หรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน แต่ไม่ใช่เป็นการซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม

(6) ภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(7) การถอนเงินโดยปราศจากคำตอบแทนของผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

(8) เงินเดือนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนเฉพาะส่วนที่จ่ายเกินสมควร

(9) รายจ่ายซึ่งกำหนดขึ้นเองโดยไม่มีกรจ่ายจริง หรือรายจ่ายซึ่งควรจะได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีอื่น เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถจะลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีใด ก็อาจลงจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่ถัดไปได้

(10) ค่าตอบแทนแก่ทรัพย์สินซึ่งบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเป็นเจ้าของและใช้เอง

(11) ดอกเบี้ยที่คิดให้สำหรับเงินทุน เงินสำรองต่าง ๆ หรือเงินกองทุนของตนเอง

(12) ผลขาดทุนของรอบระยะเวลาบัญชีก่อน ๆ เฉพาะส่วนที่มีเงินสำรองหรือกำไรยกมาที่จะชดเชย หรือผลเสียหายอันอาจได้กลับคืนเนื่องจากการประกันหรือสัญญาคุ้มครองกันใด ๆ

(13) รายจ่าย ซึ่งมีใช้รายจ่ายเพื่อหากำไร หรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ

(14) รายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อกิจการในประเทศไทย โดยเฉพาะ

(15) ค่าซื้อทรัพย์สินและรายจ่ายเกี่ยวกับการซื้อหรือขายทรัพย์สินในส่วนที่เกินปกติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(16) ค่าของทรัพย์สินหรือสิทธิที่สูญหรือสิ้นไปเนื่องจากการที่ทำ

(17) ค่าของทรัพย์สินนอกจากสินค้าที่ตีราคาต่ำลง ทั้งนี้ภายใต้บังคับมาตรา 65 ทวิ

(18) รายจ่ายที่มีลักษณะเช่นเดียวกับที่ระบุไว้ใน (1) ถึง (17) ตามที่จะได้กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 66 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและกระทำการกิจการในประเทศไทย ต้องเสียภาษีตามบทบัญญัติในส่วนนี้

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและกระทำการกิจการในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย ให้เสียภาษีในกำไรสุทธิจากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำในประเทศไทยในรอบระยะเวลาบัญชี และการคำนวณกำไรสุทธิให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับมาตรา 65 และมาตรา 65 ทวิ แต่ถ้าไม่สามารถจะคำนวณกำไรสุทธิดังกล่าวแล้วได้ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการประเมินภาษีตามมาตรา 71 (1) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 67 การเสียภาษีตามความในส่วนนี้ ให้เสียตามอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้ายหมวดนี้..”

3.3 การที่รัฐบาล **ฯพณฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม** ได้กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไรสุทธิ ตาม**มาตรา 33** แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2494 นับแต่วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2494 เป็นต้นมา ได้ก่อให้เกิดคำว่า **“การบัญชีภาษีอากร”** หรือ Tax Accounting ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย อันเป็นหลักการและแนวความคิดใหม่อย่างยิ่ง พอสรุปความได้ว่า

“การบัญชีภาษีอากร” (Tax Accounting) หมายถึง กระบวนการปฏิบัติในการปรับปรุงรายการทางบัญชีการเงิน และหรือรายการกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชีการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี รวมทั้งเกณฑ์การคำนวณรายได้หรือรายจ่าย ด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎหมายภาษีอากร เพื่อให้ได้มาซึ่งรายการทางบัญชีภาษีอากร ตลอดจนกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร และรายได้หรือรายจ่ายทางภาษีอากร และให้หมายความรวมถึง การจัดทำบัญชีและเอกสารหลักฐานทางภาษีอากร ในอันที่จะคำนวณภาษีอากรที่ต้องเสียหรือนำส่ง และปฏิบัติการเกี่ยวกับหน้าที่ต่าง ๆ ในทางภาษีอากรให้ถูกต้องและ ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตรา และกำหนดเวลาที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ โดยไม่มุ่งเน้นการบันทึกรายการทางบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือตามมาตรฐานการบัญชี

ความสัมพันธ์ของการบัญชีการเงินกับการบัญชีภาษีอากร

กำไรหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชีการเงิน กับกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรมีความ สัมพันธ์กันดังต่อไปนี้

จากหลักเกณฑ์ทางบัญชีที่รับรองทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principle: GAAP) หรือตามมาตรฐานการบัญชี (Accounting Standard) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรทั้งกรณีบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่บันทึกบัญชีทางบัญชีเกี่ยวกับรายได้ รายจ่าย ตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สินที่เกิดขึ้นในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีทุกรายการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามมาตรฐานบัญชี และเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีทำการปิดบัญชี ต้องจัดทำบัญชีกำไรขาดทุน และจัดทำงบดุล เพื่อแสดงผลการดำเนินงานของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ๆ และแสดงฐานะทางการเงินเพียง ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรอง จากนั้นเสนอให้เจ้าของกิจการอันได้แก่ เจ้าของกิจการ ผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วนเพื่อรับทราบ โดยเฉพาะสำหรับบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ให้ดำเนินการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ภายใน 4 เดือนนับแต่วันปิดบัญชี และส่งให้สำนักงานกลางบัญชี หรือสำนักงานบัญชี ภายใน 5 เดือนนับแต่วันปิดบัญชี กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิซึ่งได้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีดังกล่าวเรียกว่า **“กำไรหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชี”** (Financial Profit and Loss)

สำหรับในทางภาษีอากร ทั้งกรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคล มีข้อกำหนดในการคำนวณเงินได้สุทธิ และกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร (Taxable Profit and Loss) ไว้เป็นกรณีพิเศษต่างหากจากหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทางการบัญชี ทั้งในส่วนของเงินได้พึงประเมิน รายได้ และรายจ่าย กล่าวคือ

เงินได้สุทธิเพื่อการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คำนวณได้จากเงินได้พึงประเมินที่มีใช้เงินได้ที่ได้รับยกเว้น หักด้วยค่าใช้จ่าย และค่าลดหย่อน

กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรเพื่อการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล คำนวณได้จากรายได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี หักด้วยรายจ่ายตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร โดยให้ใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่าย เว้นแต่อธิบดีกรมสรรพากรจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในทางภาษีอากร ที่แตกต่างจากการคำนวณกำไรและขาดทุนสุทธิทางบัญชีหรือทางการเงินมี 3 รายการ คือ

- (1) เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้
- (2) เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่าย และ
- (3) หลักเกณฑ์ในการตีราคาทรัพย์สินและหนี้สิน ที่ก่อให้เกิดรายได้และรายจ่าย

ดังนั้น เมื่อต้องการคำนวณเงินได้สุทธิหรือกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร ก็เพียงแต่นำกำไรสุทธิทางบัญชีมาทำการปรับปรุงด้วยเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรดัง ต่อไปนี้ ก็จะได้กำไรหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร เพื่อนำไปยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามแบบ ภ.ง.ด.50 และ ภ.ง.ด.51 ต่อไป

“**นักบัญชีภาษีอากร**” (Tax Accountant) หมายถึง นักบัญชีและ/หรือ ผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านการบัญชีภาษีอากร

3.4 ในทางการศึกษาเกี่ยวกับ “**การบัญชีภาษีอากร**” นั้น ในเบื้องต้นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศ อาทิ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เปิดสอนกระบวนวิชา “**การบัญชีภาษีอากร**” แก่นิสิต นักศึกษา คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จึงปรากฏตำรา “**การบัญชีภาษีอากร**” โดย ศาสตราจารย์ วิโรจน์ เลหาพันธุ์ แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ คำอธิบายภาษีสรรพากร โดย ศาสตราจารย์ ไพจิตร โรจนวานิช อันเป็นคู่มือการต่อวงการการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ “**การบัญชีภาษีอากร**” แก่นักบัญชีภาษีอากรในประเทศไทยเป็นอย่างดี

3.5 ต่อมาเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ขึ้นโดยมีศาสตราจารย์ คุณหญิงเกษรี ณรงค์เดช ศาสตราจารย์ วิโรจน์ เลหาพันธุ์ อาจารย์อวยพร ต้นละมัย และอาจารย์พรณี วรภูมิจงสถิต เป็นอาทิ ร่วมกันผลักดันจนเกิดเป็นสาขา “**การบัญชีภาษีอากร**” อันเป็นส่วนหนึ่งของวิชาชีพบัญชีทั้ง 6 สาขา ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ซึ่งการบัญชีภาษีอากรที่ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับการบัญชีที่ต้องจัดทำตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี และบัญชีที่ต้องจัดทำตามประมวลรัษฎากร การปรับปรุงกำไรสุทธิทางบัญชีให้เป็นกำไรสุทธิทางภาษีอากร การปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ทางภาษีอากรตามที่กฎหมายภาษีอากรกำหนด รวมทั้งการวางแผนภาษีอากร ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล และผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ที่มีภาระที่ต้องเสียภาษีอากรประเภทต่าง ๆ จึงอาจกล่าวได้ว่า “**การบัญชีภาษีอากร**” เป็น “**ยาตัว**” ที่แทรกอยู่ในทุกสาขาวิชาการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ

4. วันนักบัญชีภาษีอากรไทย (Thai Tax Accountant Day)

ดังนั้น เพื่อความเป็นปึกแผ่นของวิชาชีพบัญชีภาษีอากร โดยมีประวัติความเป็นมาที่ชัดเจน สามารถใช้อ้างอิงได้ว่าประเทศไทยได้เริ่มมีระบบการบัญชีภาษีอากร นับแต่วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2494 อันเป็นวันที่กฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคลที่จัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล บนฐานกำไรสุทธิเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ซึ่งก่อให้เกิดการปรับปรุงกำไรสุทธิทางบัญชีให้เป็นกำไรสุทธิทางภาษีอากร และสร้างสรรค์ให้เกิดนักบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย ในอันที่จะขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้า ภายใต้หลักคุณธรรมและจริยธรรม ตามหลักธรรมาภิบาล และหลักภาษีอากรที่ดีสืบไป จึงเป็นการสมควรที่จะกำหนดให้ถือว่า **วันที่ 25 เมษายน** ของทุกปี เป็น “**วันนักบัญชีภาษีอากรไทย**” (Thai Tax Accountant Day) ในอันที่จะเป็นผลักดันให้วิชาชีพบัญชีเป็นอีกหนึ่งเสาหลักทางเศรษฐกิจ และพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงสืบไป ตามแนวคิด “**รู้และเข้าใจภาษีอากร ช่วยพัฒนาประเทศ**”

โดย นางสาวกานา รสรมศิลา
ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิชาชีพด้านการบัญชีอาชีวการ

แนวทางสากล ในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

DIGITALIZATION ECONOMY

ในขณะที่แต่ละประเทศต้องการหารายได้ทางภาษีเพิ่มขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการฟื้นฟู ช่วยเหลือเยียวยา และพัฒนาเศรษฐกิจ ให้ประเทศเจริญเติบโตต่อไปภายหลังจากสถานการณ์ Covid-19 ประกอบกับโครงสร้างภาษีเงินได้นิติบุคคล ที่เคยเป็นรายได้ที่รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ จัดเก็บได้ถึง 20-30% ในช่วง 40-50 ปีที่ผ่านมา ลดลงเหลือสร้างรายได้ให้กับรัฐบาลเพียง 8% หรืออาจจะเหลือ 2% ในบางประเทศ กลุ่มประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ 20 ประเทศ (G20) ได้มีความพยายามในการริเริ่มความร่วมมือเพื่อจะปฏิรูปและเปลี่ยนแปลงระบบภาษีให้ปิดช่องว่างในการหลีกเลี่ยงในการเสียภาษีของบริษัทยักษ์ขนาดใหญ่และจัดเก็บภาษีอย่างเป็นธรรมและเหมาะสมกับการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจดิจิทัล (Digitalization Economy)

ในปี 2559 ประเทศในกลุ่มเศรษฐกิจขนาดใหญ่และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) ได้มีการจัดตั้ง OECD/G20 Inclusive Framework on BEPs (Inclusive Framework) เข้ามาปฏิรูประบบภาษีเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ จึงได้มีการจัดทำข้อเสนอการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digitalization Economy) ในประเทศลูกค้า และปฏิรูประบบภาษีเพื่อป้องกันไม่ให้บริษัทข้ามชาติหลีกเลี่ยงภาษีโดยโยกย้ายกำไรของตนเองไปยังประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำ (Tax Haven) ซึ่งส่วนมากเป็นประเทศกำลังพัฒนาที่กำลังแข่งขันกันให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีกับกลุ่มบริษัทเหล่านี้ ทำให้ประเทศที่เป็นสมาชิก OECD ที่เป็นที่ตั้งของบริษัทข้ามชาติ เหล่านั้น สูญเสียโอกาสในการจัดเก็บภาษีเป็นจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันบริษัทกำลังพัฒนาที่แข่งขันกันลดภาษีเพื่อจูงใจให้บริษัทเหล่านี้มาลงทุนในบ้านตนเองก็สูญเสียโอกาสในการจัดเก็บภาษีเป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน โดยสมาชิกความร่วมมือ Inclusive Framework ที่มีหน่วยจัดเก็บภาษีหรือ สรรพากรรวม 143 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย ได้ให้ความเห็นชอบในมาตรการในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยในวันที่ 25 ตุลาคม 2564 คณะรัฐมนตรีได้รับทราบผลการประชุม “13 th Inclusive Framework on BEPs” กรอบแนวทางการจัดเก็บภาษีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

ตามกรอบแนวทางการจัดเก็บภาษีของ Inclusive Framework Us-ประกอบด้วย 2 Pillars คือ

Pillar 1:

เป็นการจัดเก็บภาษีโดยแบ่งสัดส่วนสิทธิในการจัดเก็บภาษีระหว่างรัฐประเทศที่บริษัทตั้งอยู่ กับประเทศลูกค้า โดยจะเน้นไปที่บริษัทดิจิทัลขนาดใหญ่ ซึ่งก็คือ การแบ่งปันรายได้ภาษีระหว่างประเทศที่ตั้งของบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ กับประเทศลูกค้าของบริษัทเหล่านี้ ที่จ่ายค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการ ถึงแม้ว่าบริษัทข้ามชาติเหล่านี้จะไม่มีสถานประกอบการถาวรในประเทศลูกค้าก็ตาม โดยบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ที่เข้าเกณฑ์ คือ

(1) มีรายได้ทั่วโลกรวมทั้งหมดมากกว่า 20,000 ล้านยูโรต่อปี โดยยอดรายได้จะลดลงเหลือ 10,000 ล้านยูโรหลังจาก 7 ปีผ่านไป

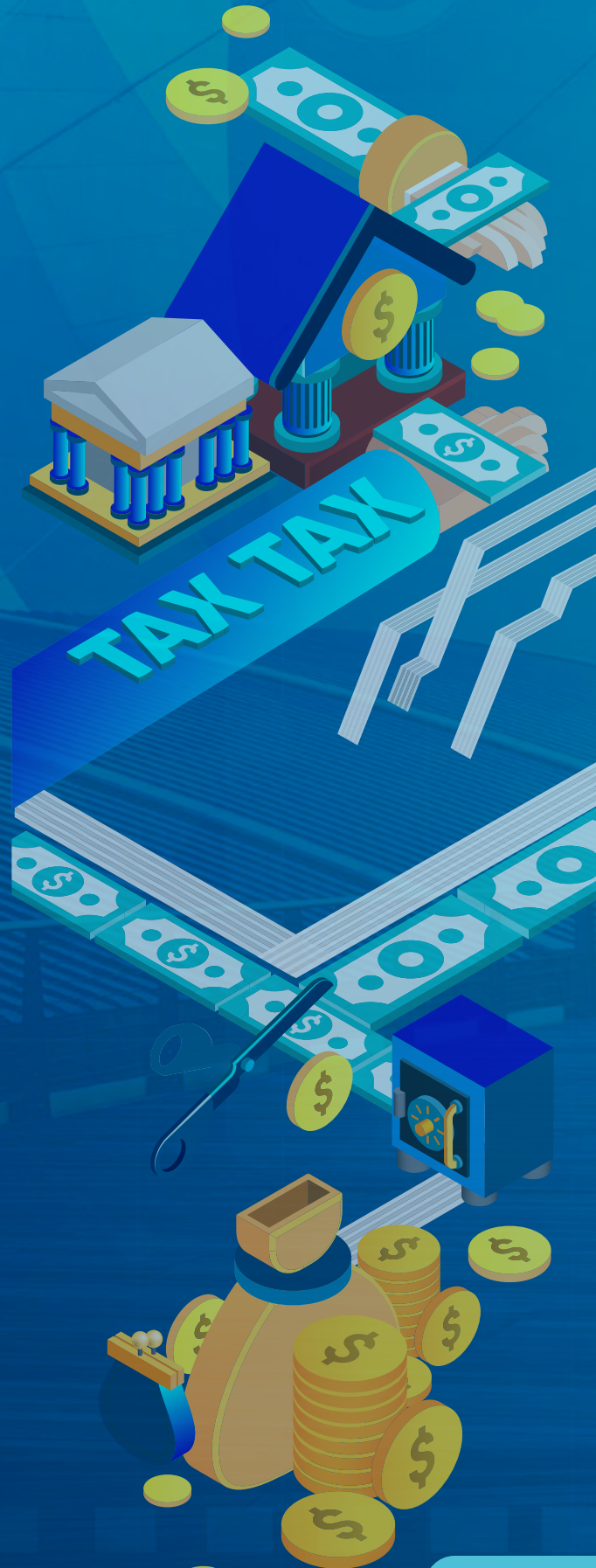

(2) มีผลกำไรมากกว่า 10% ของรายได้ในประเทศนั้น และ

(3) มีรายได้ในประเทศนั้นอย่างน้อย 1 ล้านยูโรต่อปี หรือราว 38 ล้านบาทต่อปี

โดยบริษัทข้ามชาติดังกล่าวจะต้องแบ่งผลกำไรให้กับประเทศลูกค้า โดยจะกำหนดให้กำไร 10% แรกนั้นเป็นกำไรปกติ (Routine Profit) และกำไรส่วนที่เกิน 10% ถือว่าเป็น กำไรส่วนเกิน (Residual Profit) ให้หักออกมา 25% ของส่วนเกินนี้มาแบ่งให้กับประเทศลูกค้าถึงแม้จะไม่มีสถานประกอบการถาวรตามคำนิยามของอนุสัญญาภาษีซ้อนที่ประเทศต่าง ๆ ได้เคยตกลงกันไว้ก็ตาม ตัวอย่างเช่น Netflix หรือ Facebook ถึงแม้จะไม่มีสถานประกอบการในประเทศไทย แต่ในทุกปีนั้น คนไทยต้องส่งค่าบริการ ค่าเช่าพื้นที่โฆษณา หรืออื่น ๆ ให้กับ Netflix หรือ Facebook ซึ่งอาจผ่านตัวแทนในประเทศไทยหรือไม่ก็ได้ และปรากฏว่าเมื่อสิ้นปี รายได้ของ Netflix หรือ Facebook ในสหรัฐอเมริกา มีรายได้รวมทั่วโลกเกิน 20,000 ล้านยูโร โดยจะมีการตรวจสอบว่า Netflix หรือ Facebook มีกำไรที่เปอร์เซ็นต์ ซึ่งจะกำหนดให้กำไร 10% แรกนั้นเป็นกำไรปกติ (Routine Profit) และกำไรส่วนที่เกิน 10% ถือว่าเป็น กำไรส่วนที่เกิน (Residual Profit) ให้นำหักออกมา 25% ของส่วนที่เกินนี้มาแบ่งให้กับประเทศลูกค้าของ Netflix หรือ Facebook ซึ่งจะแบ่งตามสัดส่วนที่ลูกค้าจ่ายค่าซื้อสินค้าหรือบริการในแต่ละประเทศ หากในกรณีที่ลูกค้าไทยชำระเงินค่าบริการให้ Netflix หรือ Facebook สหรัฐอเมริกานั้น ประเทศไทยมีการหักภาษี ณ ที่จ่ายไปก่อนแล้ว ก็ให้นำมาเปรียบเทียบกับยอดรวมภาษีส่วนแบ่งสุดท้าย หากมีการหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้น้อย ก็ได้ส่วนแบ่งเพิ่ม แต่ถ้าหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้มากกว่าแล้ว ก็ไม่ได้ส่วนแบ่งเพิ่ม

โดยประเทศไทย จะได้ประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมจาก Pillar 1 เนื่องจากประเทศไทยจะสามารถจัดเก็บภาษีกับบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ที่ประกอบธุรกิจดิจิทัลที่มีรายได้จำนวนมากจากคนไทย ซึ่งเดิมไม่สามารถทำได้เนื่องจากบริษัทเหล่านั้นไม่มีสถานประกอบการถาวรในประเทศไทย ซึ่งตาม OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS – Progress Report September 2022 -September 2023 ได้รายงานไว้ว่า ประเทศไทยมีรายได้จากการให้บริการออนไลน์ระหว่างประเทศ ตามมาตรการการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในช่วง 13 เดือนแรก เป็นเงิน 203 ล้านยูโรสตอลลาร์ แต่บริษัทไทยที่ทำธุรกิจดิจิทัลกับต่างประเทศและมีรายได้รวมทั่วโลก ปีละ 2 หมื่นล้านยูโร น่าจะไม่มี ถือเป็นบริษัทข้ามชาติขนาดเล็ก จึงยังไม่เข้าเกณฑ์นี้

Pillar 2:

การพัฒนาเครื่องมือเพื่อหยุดการแข่งขันทางด้านภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุน และป้องกันการเลี่ยงภาษีของบริษัทข้ามชาติที่อาจถ่ายโอนกำไรไปยังบริษัทในเครือที่ตั้งอยู่ในประเทศที่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือมีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำ ซึ่งจะครอบคลุมทุกอุตสาหกรรม โดยกำหนดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลขั้นต่ำทั่วโลก หรือ Global Minimum Tax (GMT) ที่ 15% สำหรับบริษัทข้ามชาติที่มีรายได้รวมทั้งหมดจากการประกอบกิจการทั่วโลกเกิน 750 ล้านยูโรต่อปี ซึ่งสอดคล้องกับรายได้ขั้นต่ำที่ต้องจัดทำ Country-by-Country Report โดยหากมีการเสียภาษีของบริษัทในเครือของตนเองในประเทศใดก็ตาม ต่ำกว่า 15% ประเทศที่บริษัทตั้งอยู่สามารถเรียกเก็บภาษีเพิ่มจากส่วนต่างที่เหลือจากอัตราภาษีที่จ่ายไปแล้วรวมเท่ากับอัตราภาษีขั้นต่ำที่กำหนด คือ 15%

ซึ่ง OECD ได้พิจารณาว่า บริษัทข้ามชาติเหล่านั้นใช้ประโยชน์จากข้อจำกัดทางเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังพัฒนามาสร้างความได้เปรียบให้ตนเองมากเกินไป จนประเทศกำลังพัฒนาที่บริษัทข้ามชาติไปลงทุนได้ผลประโยชน์น้อยมาก ในขณะที่เดียวกันบริษัทแม่ของบริษัทข้ามชาติที่อยู่ในประเทศ OECD ก็เก็บภาษีได้น้อย เพราะบริษัทข้ามชาติจะโยกกำไรส่วนมากไปไว้ที่กิจการของตนเองในประเทศที่มีอัตราภาษีต่ำหรือในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือกิจการที่ได้รับการยกเว้นภาษี

ข้อกำหนดของ Pillar 2 ส่งผลกระทบให้หลายประเทศต้องปรับตัวโดยเฉพาะกลุ่มประเทศ Tax Haven เช่น หมู่เกาะบริติช เวอร์จิน สวิตเซอร์แลนด์ ฮองกง และสิงคโปร์ ขณะที่ไทยถึงแม้ว่าจะมีการจัดเก็บอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ 20% แต่บริษัทในเครือของบริษัทข้ามชาติที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) จะได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษี อาจทำให้อัตราภาษีที่แท้จริงอยู่ต่ำกว่า 15% บริษัทในเครือของบริษัทข้ามชาติดังกล่าว จึงจะต้องถูกเก็บภาษีเพิ่ม (Top-Up Tax) เพื่อให้ถึงขั้นต่ำที่ 15% การกำหนดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลขั้นต่ำ จึงเป็นโจทย์ที่ท้าทายของหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ที่ยังต้องการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ เพื่อเป็นฐานการผลิตเพื่อให้เกิดการจ้างงาน รวมถึงพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีในประเทศ

สำหรับประเทศไทย หาก Pillar 2 เริ่มมีผลบังคับใช้ สำนักงานส่งเสริมการลงทุน อาจต้องพยายามหามาตรการใหม่ ๆ ที่มีใช้การลดภาษีหรือยกเว้นภาษีแบบเดิมเพื่อจูงใจนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย ซึ่งอาจจะเป็นการสนับสนุนในเรื่องอื่น เช่น เช่าที่ดินในราคาต่ำ อุดหนุนการก่อสร้างโรงงาน ซึ่งถือเป็นโอกาสที่ดีในการปรับรูปแบบในการลงทุนใหม่ให้ทันกับสถานการณ์และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป หรืออาจจะมีการพิจารณาส่งเสริมสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศของนักลงทุนไปด้วย และยังเป็นโอกาสที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จะปรับบทบาทเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเป็นผู้ส่งเสริมการลงทุน (Promoter) ผ่านการให้สิทธิประโยชน์ตามที่ผ่านมา โดยเพิ่มบทบาทในการเป็นผู้ประสาน (Integrator) ให้กับผู้เกี่ยวข้องในการลงทุน ผู้อำนวยการความสะดวก (Facilitator) เพื่อให้เกิดการลงทุน และผู้เชื่อมโยง (Connector) ให้กับผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทาน ตามยุทธศาสตร์ใหม่ที่ประกาศใช้เมื่อปลายปี 2565

ซึ่งการที่จะจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลตาม Pillar 1 และ Pillar 2 ตามกรอบข้อเสนอที่กล่าวมา รัฐบาลจะต้องเร่งออกกฎหมายเพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษีดังกล่าว และนำกฎหมายดังกล่าวมาบังคับใช้โดยเร็ว เพื่อมิให้ประเทศไทยสูญเสียโอกาสในการจัดเก็บภาษีจากรุจกิจดิจิทัล และจะช่วยเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีที่ประเทศไทยไม่มีการออกกฎหมายรองรับ ไม่มีการเตรียมความพร้อมก็จะเก็บภาษีส่วนนี้ไม่ได้ ซึ่งจะสูญเสียเงินภาษีรายได้ส่วนนี้ไป ให้กับประเทศแม่ของบริษัทข้ามชาติไป

ซึ่งในวันที่ 7 มีนาคม 2566 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเสนอมาตรการรองรับ Global Minimum Tax (Pillar 2) ซึ่งได้มอบหมายให้กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากร ดำเนินการตรากฎหมายหรือกำหนดแนวทางการดำเนินการตามความเหมาะสม ดังนี้

1. การจัดเก็บภาษีส่วนเพิ่มตามหลักการของ Pillar 2
2. การจัดสรรรายได้จากการจัดเก็บภาษีส่วนเพิ่มตามหลักการของ Pillar 2 ให้แก่กองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในอัตราอย่างน้อยร้อยละ 50 แต่ไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินรายได้ดังกล่าว
3. การจัดส่งข้อมูลผู้ชำระภาษีส่วนเพิ่มให้แก่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

และขณะนี้กรมสรรพากรได้ร่างพระราชบัญญัติภาษีส่วนเพิ่มตามหลักการ Pillar 2 เรียบร้อยแล้ว ซึ่งอยู่ในระหว่างการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติภาษีส่วนเพิ่มตามหลักการของ Pillar 2 ซึ่งคาดว่าพระราชบัญญัติภาษีส่วนเพิ่มจะได้นำมาใช้ภายในปีนี้

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ การบัญชีภาษีอากร

คำว่า “บัญชีภาษีอากร” (Tax Accounting) สำหรับนักบัญชีบางกลุ่มยังอาจไม่มีความชัดเจนในความหมายและวิธีการอยู่บ้าง เนื่องจากตั้งแต่เริ่มศึกษาในสาขาวิชาการบัญชีมีการศึกษาเป็นนักเฉพาะในส่วนของหลักการบัญชีหรือ “บัญชีการเงิน” (Financial Accounting) ตลอดมา อาทิ สมการบัญชี รายการเปิดบัญชี หลักการบัญชี ประเภทบัญชีและรายการบัญชี การปรับปรุงรายการบัญชี การจัดทำงบการเงิน การวิเคราะห์งบการเงิน การสอบบัญชี การวางระบบบัญชี ในส่วนของ “ภาษีอากร” ก็ได้มีการศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการภาษีอากร (Taxation) ซึ่งกำหนดประเด็นในการศึกษาเรื่องของการรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษีอากร ประเภทภาษีอากรที่มีการจัดเก็บในประเทศไทย หลักการจัดเก็บภาษีอากร เป็นต้น จึงย่อมเกิดประเด็นปัญหาว่าการบัญชีกับการภาษีอากร มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่อย่างไร จะปรับปรุงบัญชีการเงินให้เป็นบัญชีภาษีอากรเพื่อการเสียภาษีอากร โดยเฉพาะภาษีสรรพากรให้ถูกต้องอย่างไร กระบวนวิชาการบัญชีภาษีอากร จึงเกิดขึ้นเพื่อตอบปัญหาดังกล่าว

ดังนั้นเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับ “บัญชีภาษีอากร” ในบทความนี้จึงจะนำความแตกต่างของบัญชีการเงินและบัญชีภาษีอากรมาเปรียบเทียบกับในประเด็น ความหมาย และจุดมุ่งหมาย เป็นสำคัญ ในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อสมมติฐานมาตรฐานทางการบัญชีการเงินและการบัญชีภาษีอากร ประเภทบัญชี และเอกสารประกอบการบันทึกรายการในบัญชี ประเภทรายได้ และเกณฑ์การรับรู้รายได้ เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้ ประเภทรายจ่าย และเกณฑ์การรับรู้รายจ่าย เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่าย หลักเกณฑ์ในการตัดค่าทรัพย์สินและหนี้สิน และการตรวจสอบและรับรองงบการเงินนั้น จะได้แสดงในรูปของตารางเปรียบเทียบระหว่างบัญชีการเงินและบัญชีภาษีอากร

1. ความหมาย

1.1 การบัญชีการเงิน

โดยทั่วไปการบัญชี (Accounting) และการบัญชีการเงิน (Financial Accounting) มีความใกล้ชิดกันอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากความหมายของการบัญชีทั้งสองประเภทดังนี้

1.1.1 การบัญชี (Accounting)

สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (American Institute of Certified Public Accountants หรือ AICPA) ได้กำหนดนิยามของการบัญชีไว้ดังนี้

“การบัญชี คือ การจดบันทึก การจำแนก การสรุปผล และการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยใช้หน่วยเงินตรา รวมถึงการแปลความหมายของรายงานเกี่ยวกับการเงินดังกล่าว เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง”

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (The Institute of Certified Public Accountants and Auditor of Thailand หรือ ICAAT หรือ ส.บ.ช.) ได้กำหนดนิยามของการบัญชีไว้ดังนี้

“การบัญชี คือ ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปของตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี คือ การให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ”

แผนผังแสดงหน้าที่ของการบัญชี

1.1.2 ในส่วนของงานบัญชีการเงิน หรือ Financial Accounting มีความหมายดังนี้

การบัญชีการเงิน คือ ระบบบัญชีที่จัดทำขึ้นเพื่อบันทึกรายการทางการเงิน ตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principle: GAAP) หรือตามมาตรฐานการบัญชี เพื่อให้บุคคลภายนอก (External Users) ได้แก่ เจ้าหนี้ ผู้ลงทุน ผู้สนใจทั่วไป และเจ้าหน้าที่ของรัฐ นำข้อมูลทางการเงินหรือรายงานทางการเงินในรูปของงบการเงิน (Financial Statement) ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ และการบริหารงาน รวมทั้งการจัดเก็บภาษีอากรของรัฐบาล

1.1.3 งบการเงินที่จัดทำขึ้นสำหรับบุคคลภายนอก ได้แก่

- 1 งบฐานะการเงิน (Statement of Financial Position)
- 2 งบกำไรขาดทุน (Income Statement)
- 3 งบกำไรสะสม (Retained Earnings Statement)
- 4 งบกระแสเงินสด (Cash Flow Statement)
- 5 งบการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (Statement of Changes in Equity)
- 6 งบประกอบ หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน (Note of Finance Position) หรือคำอธิบายอื่น ซึ่งระบุไว้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

โดยทั่วไปการบัญชีการเงินจะทำหน้าที่ที่มาจากนกระทั้งจัดทำงบการเงินเป็นผลสำเร็จเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในงบการเงินได้ ซึ่งอาจแยกย่อยเป็นการบัญชีเพื่อการบริหาร (Managerial Accounting) หรือการวิเคราะห์งบการเงิน

1.2 การบัญชีภาษีอากร

1.2.1 โดยทั่วไปหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชีการเงิน กับหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชีภาษีอากร

มีความสอดคล้องต้องกันเป็นส่วนใหญ่ ทั้งในส่วนที่เป็นเงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้ เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่าย และหลักเกณฑ์ในการตีราคาทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งการบัญชีภาษีอากรอาศัยหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในทางบัญชีการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานในแต่ละเดือนภาษีปีภาษี หรือรอบระยะเวลาบัญชี ในรูปของบัญชีรายได้บัญชีกำไรหรือขาดทุน แล้วนำมาปรับปรุงด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขทางภาษีอากร เฉพาะส่วนที่กฎหมายกำหนดไว้แตกต่างจากหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขทางบัญชี

การเงินก็จะได้เป็นรายได้ กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร นอกจากนี้ ในทางบัญชีการเงินยังมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักฐานต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรของรัฐ ที่ผู้ต้องเสียภาษีอากร และผู้ที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดอีกด้วย

ดังนั้นจึงอาจสรุปความหมายของการบัญชีภาษีอากรได้ดังนี้

การบัญชีภาษีอากร หมายถึง กระบวนการปฏิบัติในการปรับปรุงรายการทางบัญชีการเงิน และหรือรายการกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชีการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี รวมทั้งเกณฑ์การคำนวณรายได้หรือรายจ่าย ด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎหมายภาษีอากร เพื่อให้ได้มาซึ่งรายการทางบัญชีภาษีอากร ตลอดจนกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร และรายได้หรือรายจ่ายทางภาษีอากร และให้หมายความรวมถึงการจัดทำบัญชีและเอกสารหลักฐานทางภาษีอากร ในอันที่จะคำนวณภาษีอากรที่ต้องเสียหรือนำส่ง และปฏิบัติการเกี่ยวกับหน้าที่ต่างๆ ในทางภาษีอากรให้ถูกต้องและครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตรา และกำหนดเวลาที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ โดยไม่มุ่งเน้นการบันทึกรายการทางบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือตามมาตรฐานการบัญชี

1.2.2 ความสัมพันธ์ของการบัญชีการเงินกับการบัญชีภาษีอากร

กำไรหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชีการเงิน กับกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรมีความสัมพันธ์กันดังต่อไปนี้

จากหลักเกณฑ์ทางบัญชีที่รับรองทั่วไป หรือตามมาตรฐานการบัญชี (Accounting Standard) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรทั้งกรณีบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นผู้ประกอบการที่มีหน้าที่บันทึกรายการทางบัญชีเกี่ยวกับรายได้ รายจ่าย ตลอดจนทรัพย์สินและหนี้สินที่เกิดขึ้นในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีทุกรายการตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามมาตรฐานบัญชี และเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีทำการปิดบัญชี ต้องจัดทำบัญชีกำไรขาดทุนและจัดทำงบดุล เพื่อแสดงผลการดำเนินงานของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ๆ และแสดงฐานะทางการเงินเพียง ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรอง จากนั้นเสนอให้เจ้าของกิจการ อันได้แก่ เจ้าของกิจการ ผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วน เพื่อได้รับทราบ โดยเฉพาะสำหรับบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ให้ดำเนินการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ภายใน 4 เดือนนับแต่วันปิดบัญชี และส่งให้สำนักงานกลางบัญชี หรือสำนักงานบัญชี ภายใน 5 เดือน นับแต่วันปิดบัญชี กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิซึ่งได้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีดังกล่าวเรียกว่า **“กำไรหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชี” (Financial Profit and Loss)**

สำหรับในทางภาษีอากร ทั้งกรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคล มีข้อกำหนดในการคำนวณเงินได้สุทธิและกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร (Taxable Profit and Loss) ไว้เป็นกรณีพิเศษต่างหากจากหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทางการบัญชี ทั้งในส่วนของเงินได้พึงประเมิน รายได้ และรายจ่าย กล่าวคือ

เงินได้สุทธิเพื่อการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คำนวณได้จากเงินได้พึงประเมินที่มีใช้เงินได้ที่ได้รับยกเว้น หักด้วยค่าใช้จ่าย และค่าลดหย่อน

กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากรเพื่อการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล คำนวณได้จากรายได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี หักด้วยรายจ่ายตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตร โดยให้ใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และรายจ่าย เว้นแต่อธิบดีกรมสรรพากรจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในทางภาษีอากรที่แตกต่างจากการคำนวณกำไรและขาดทุนสุทธิทางบัญชีหรือทางการเงินมีสามรายการ คือ

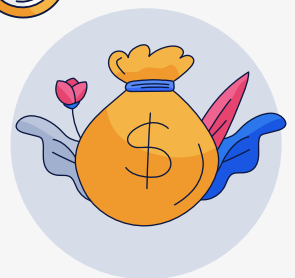
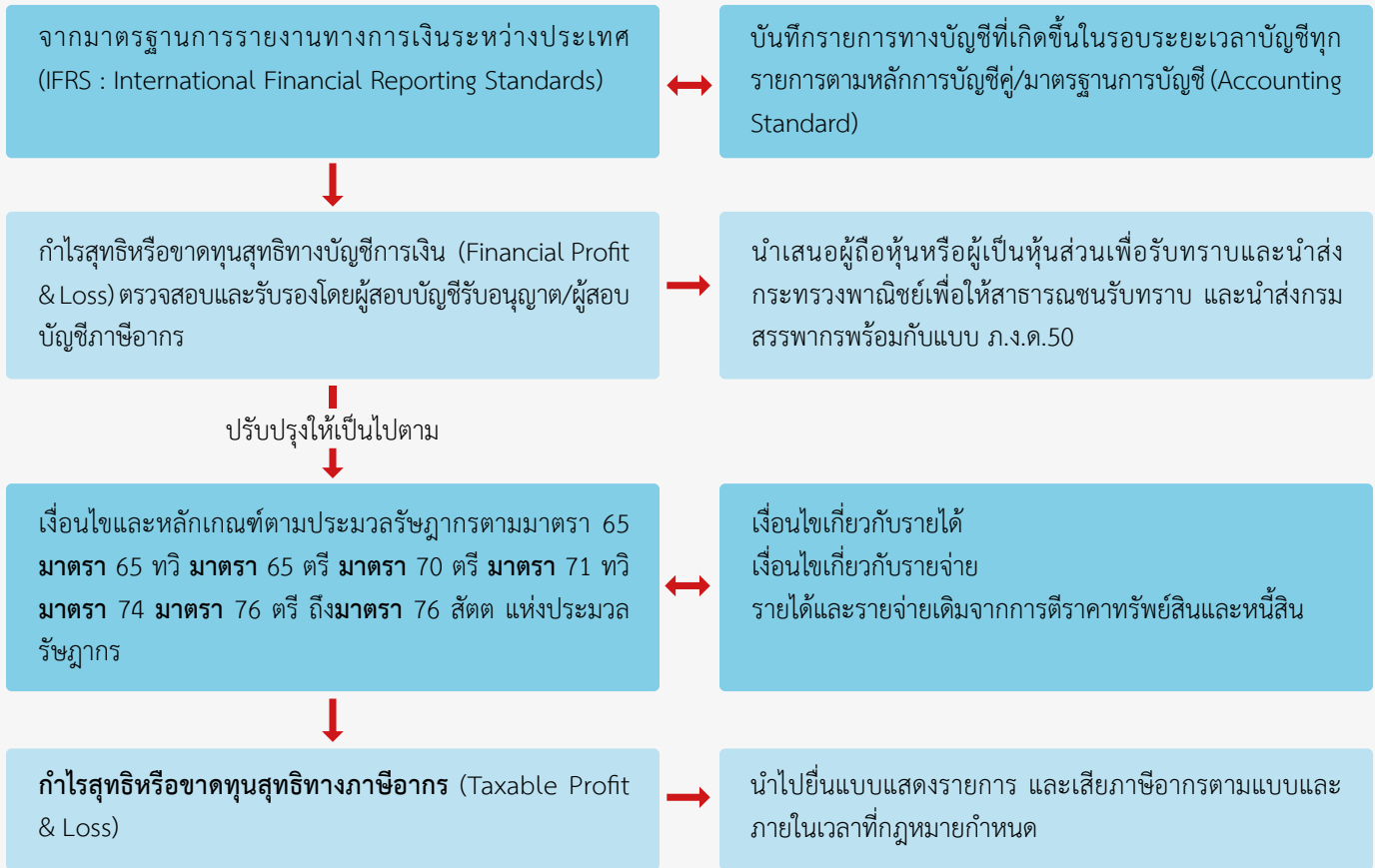
- 1 เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้
- 2 เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่าย และ
- 3 รายได้และรายจ่ายที่เกิดจากการตีราคาทรัพย์สินและหนี้สิน

ดังนั้น เมื่อต้องการคำนวณเงินได้สุทธิหรือกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร ก็เพียงแต่นำกำไรสุทธิทางบัญชีมาทำการปรับปรุงด้วยเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรดังต่อไปนี้ ก็จะได้กำไรหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร เพื่อนำไปยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50) ต่อไป

ความสัมพันธ์ของกำไรสุทธิทางบัญชีและกำไรสุทธิทางภาษีอากร อาจแสดงได้เป็นแผนผังดังต่อไปนี้

แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของกำไรสุทธิทางบัญชีและกำไรสุทธิทางภาษีอากร

1.2.3 การบัญชีภาษีอากรอาจจำแนกเป็น 3 ประเภท คือ

1 การบัญชีภาษีอากรในส่วนที่เกี่ยวกับการคำนวณภาษี

(ก) การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เงื่อนไขในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเกี่ยวกับ

- เงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 39 มาตรา 40 มาตรา 40 ทวิ มาตรา 41 แห่งประมวลรัษฎากร
- เงินได้พึงประเมินที่ได้รับยกเว้น ตามมาตรา 42 แห่งประมวลรัษฎากร
- การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ตามมาตรา 48 (1)(2) แห่งประมวลรัษฎากร
- การหักค่าใช้จ่าย 42 ทวิ มาตรา 42 ตรี มาตรา 43 มาตรา 44 มาตรา 45 และมาตรา 46 มาตรา 48 (4)(5) แห่งประมวลรัษฎากร
- การหักลดหย่อน ตามมาตรา 47 มาตรา 47 ทวิ มาตรา 48 มาตรา 49 มาตรา 56 ทวิ มาตรา 57 ฉ แห่งประมวลรัษฎากร

(ข) การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล

เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ เพื่อการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่

- เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้ ตามมาตรา 65 มาตรา 65 ทวิ (4) (10) (11) (12) (14) มาตรา 70 ตริและมาตรา 74 แห่งประมวลรัษฎากร
- เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่าย ตามมาตรา 65 มาตรา 65 ทวิ (1) (2) (5) (7) (9) มาตรา 65 ตริ และมาตรา 74 แห่งประมวลรัษฎากร
- หลักเกณฑ์ในการตีราคาทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา 65 ทวิ (3) (5) (6) มาตรา 65 ตริ (17) และมาตรา 74 แห่งประมวลรัษฎากร
- การปรับปรุงกำไรสุทธิทางบัญชีให้เป็นกำไรสุทธิทางภาษีอากร และการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล
- การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการจำหน่ายเงินกำไรไปต่างประเทศตามมาตรา 70 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

(ค) การคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย เน้นศึกษาให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และหน้าที่ในการนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายให้ถูกต้อง และครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด อาทิ

- การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50 และมาตรา 3 เศรสแห่งประมวลรัษฎากร
- การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 69 ทวิ มาตรา 69 ตริ มาตรา 70 และมาตรา 3 เศรส แห่งประมวลรัษฎากรหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้จ่ายเงินได้

(ง) การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม

- การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องเสีย = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ ตามมาตรา 82/3 แห่งประมวลรัษฎากร
- ภาษีซื้อต้องห้าม ตามมาตรา 82/5 แห่งประมวลรัษฎากร
- การเฉลี่ยภาษีซื้อ ตามมาตรา 82/6 แห่งประมวลรัษฎากร

(จ) การคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะ ตามมาตรา 91/8 แห่งประมวลรัษฎากร

(ง) การคำนวณอากรแสตมป์

2 การบัญชีภาษีอากรในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ทางภาษีอากร

(ก) กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- หน้าที่ในการมีและใช้เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร
- หน้าที่ในการจัดทำบัญชีพิเศษ บัญชีแสดงรายได้หรือรายรับประจำวัน บัญชีเงินสด รับ - จ่าย
- หน้าที่ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- หน้าที่ในการยื่นรายการและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- หน้าที่ในการจัดทำเอกสารหลักฐานทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- หน้าที่ในการพิสูจน์ความถูกต้องทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- หน้าที่ในการให้ความร่วมมือแก่ทางราชการเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

(ข) กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล

- หน้าที่ในการมีและใช้เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร
- หน้าที่ในการจัดทำบัญชีพิเศษบัญชีขบดุลบัญชีทำการบัญชีกำไรขาดทุน และบัญชีรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ
- หน้าที่ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล
- หน้าที่ในการยื่นรายการและชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล
- หน้าที่ในการจัดทำเอกสารหลักฐานทางภาษีเงินได้นิติบุคคล
- หน้าที่ในการพิสูจน์ความถูกต้องทางภาษีเงินได้นิติบุคคล
- หน้าที่ในการให้ความร่วมมือแก่ทางราชการเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล

(ค) กรณีภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ทั้งกรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคล

- หน้าที่ในการคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย
- หน้าที่ในการนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย
- หน้าที่ในการจัดทำหนังสือรับรองการหักภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย
- หน้าที่ในการจัดทำบัญชีพิเศษ และการรายงาน
- หน้าที่ในการพิสูจน์ความถูกต้องทางภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย
- หน้าที่ในการให้ความร่วมมือแก่ทางราชการเกี่ยวกับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

(ง) กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม

- หน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
- หน้าที่ในการจัดทำเอกสารและรายงานในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม
- หน้าที่ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม
- หน้าที่ในการเสียหรือนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม
- หน้าที่ในการพิสูจน์ความถูกต้องทางภาษีมูลค่าเพิ่ม
- หน้าที่ในการให้ความร่วมมือแก่ทางราชการเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม

(จ) กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ

- หน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะ
- หน้าที่ในการจัดทำเอกสารในระบบภาษีธุรกิจเฉพาะ
- หน้าที่ในการคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะ
- หน้าที่ในการเสียหรือนำส่งภาษีธุรกิจเฉพาะ
- หน้าที่ในการพิสูจน์ความถูกต้องทางภาษีธุรกิจเฉพาะ
- หน้าที่ในการให้ความร่วมมือแก่ทางราชการเกี่ยวกับภาษีธุรกิจเฉพาะ

(ฉ) กรณีอากรแสตมป์

- หน้าที่ในการคำนวณอากรแสตมป์
- หน้าที่ในการเสียอากรแสตมป์
- หน้าที่ในการจัดทำใบรับ และใบส่งของ
- หน้าที่ในการพิสูจน์ความถูกต้องทางอากรแสตมป์
- หน้าที่ในการให้ความร่วมมือแก่ทางราชการเกี่ยวกับอากรแสตมป์

3 การบัญชีภาษีอากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิทางภาษีอากร อาทิ

- (ก) สิทธิในการขอคืนภาษีอากร
- (ข) สิทธิในการออกใบกำกับภาษีของผู้ประกอบการจดทะเบียน
- (ค) สิทธิในการใช้ภาษีซื้อของผู้ประกอบการจดทะเบียน
- (ง) สิทธิในการเรียกเก็บภาษีขายของผู้ประกอบการจดทะเบียน
- (จ) สิทธิในการขอถอนทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการจดทะเบียน
- (ฉ) สิทธิในการได้รับบริการที่ดีจากทางราชการ
- (ช) สิทธิในการไล่เบี้ยค่าอากรแสตมป์ของผู้ทรงตราสาร
- (ซ) สิทธิในการใช้ตราสารที่ปิดแสตมป์บริบูรณ์เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่ง

2. จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการบัญชีการเงิน และการบัญชีภาษีอากร

การบัญชีการเงิน และการบัญชีภาษีอากรมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันอยู่บ้างดังนี้

2.1 การบัญชีการเงิน มีวัตถุประสงค์ดังนี้

2.1.1 เพื่อบันทึกรายการทางการเงินที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน

ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ให้ถูกต้องครบถ้วนตามมาตรฐานการบัญชี หรือหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

การบันทึกข้อเท็จจริงทางการเงินขององค์กรธุรกิจของทั้งภาคเอกชน และภาครัฐบาล นอกจากอาศัยมาตรฐานการบัญชี หรือหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปแล้ว ยังต้องใช้เอกสารหลักฐานประกอบการลงรายการบัญชี เพื่อให้งบการเงินที่จัดทำตามหลักการบัญชีดังกล่าวเป็นที่น่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารธุรกิจ การตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

การบัญชีการเงินในส่วนนี้ ทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นนักประวัติศาสตร์ทางการเงินขององค์กรแต่ละองค์กรนั้น ด้วยความซื่อสัตย์ เที่ยงตรง และเปิดเผย (Disclosure)

2.1.2 เพื่อแสดงฐานะการเงินขององค์กรธุรกิจหน่วยใดหน่วยหนึ่ง เพียง ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีว่า

มีผลการประกอบกิจการเป็นอย่างไร สถานะทางการเงินมีความมั่นคงหรือไม่ มีการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินอย่างไร สมควรที่จะร่วมลงทุนในกิจการนั้นหรือไม่เพียงใด

2.1.3 เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงาน

ข้อมูลในงบการเงิน รวมทั้งหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้แสดงตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป ย่อมเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน โดยเฉพาะผู้บริหารกิจการในอันที่ตัดสินใจ เช่น การบริหารสินค้าคงเหลือ การบริหารเงินสด การบริหารการลงทุน การบริหารทรัพย์สินและค่าเสื่อมราคา การบริหารบุคลากร

2.1.4 เพื่อการควบคุมภายใน ในอันที่จะสร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ในบางกรณีจำนวนเงินในงบการเงินเป็นดัชนีหรือเครื่องชี้วัดว่าภายในองค์กรมีความรั่วไหลเกิดขึ้น แม้ในค่าใช้จ่ายที่ไม่น่าจะเป็น เช่น ค่าไปรษณียากรที่มีจำนวนสูงผิดปกติควรตรวจสอบว่ามีการทุจริตหรือไม่

2.2 การบัญชีภาษีอากร มีวัตถุประสงค์ดังนี้

2.2.1 เพื่อคำนวณจำนวนภาษีอากรที่ต้องเสียหรือนำส่ง และการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษี

ให้ถูกต้องและครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตรา และกำหนดเวลาที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของการบัญชีภาษีอากร

2.2.2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมภายใน

2.2.3 เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการวางแผนภาษีอากร

ในอันที่จะเพิ่มมาตรฐานการปฏิบัติการทางภาษีอากร และ การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

2.2.4 เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการตรวจสอบภาษีอากรของพนักงานเจ้าหน้าที่

โดยเฉพาะจากกรมสรรพากร การเสียภาษีอากรถูกต้อง ครบถ้วนตั้งแต่เริ่มต้นเป็นแนวความคิดที่ดี และถูกต้อง เพราะทำให้ผู้เสียภาษีคลายความกังวลต่อค่าใช้จ่ายทางภาษีอากรที่จะเกิดขึ้น เนื่องจากการเสียภาษีอากรไม่ถูกต้องนั้น อาทิ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และ ค่าปรับทางอาญา

2.2.5 ในทางราชการ บัญชีภาษีอากรเป็นประโยชน์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรโดยตรง

โดยกำหนดเงื่อนไขในการคำนวณภาษีอากร การจัดทำบัญชีพิเศษ การจัดทำบัญชีขบตุล บัญชีทำการ บัญชีกำไรขาดทุน บัญชีแสดงรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ บัญชีพิเศษแสดงรายรับหรือรายได้ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ รวมทั้งการแจ้งรายการตามที่กฎหมายกำหนด

ตารางสรุปความแตกต่างของบัญชีการเงินและบัญชีภาษีอากร

รายการ	บัญชีการเงิน	บัญชีภาษีอากร
1. ความหมาย	คือ ระบบบัญชีที่จัดทำขึ้นเพื่อบันทึกรายการทางการเงินตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป หรือตามมาตรฐานการบัญชี	คือ วิธีการปฏิบัติในการปรับปรุงกำไรหรือขาดทุนสุทธิทางการเงิน ด้วยเงื่อนไขในการ คำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิตามกฎหมายภาษีอากร เพื่อให้จำนวนภาษีที่ต้องชำระถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ไม่เน้นการบันทึกรายการทางบัญชี รวมทั้งการจัดทำบัญชีและเอกสารทางภาษีอากรด้วย
2. จุดมุ่งหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อบันทึกรายการทางการเงินที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชี 2) เพื่อการคำนวณผลการดำเนินงานกิจการในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี 3) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) เพื่อประโยชน์ในการบริหารและการจัดการทางธุรกิจ	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อบันทึกรายการทางภาษีอากรตามที่กฎหมายกำหนด 2) เพื่อการคำนวณภาษีอากรให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด 3) เพื่อชำระภาษีอากรให้ถูกต้องครบถ้วน 4) เพื่อประโยชน์ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากร

รายการ	บัญชีการเงิน	บัญชีภาษีอากร
3. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - พรบ. การบัญชี พ.ศ. 2543 - พรบ. วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 - ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ - พรบ. บริษัทมหาชนจำกัด - พรบ. ธนาคารพาณิชย์ - กฎหมายว่าด้วยธุรกิจเงินทุนหลักทรัพย์ และเครดิตฟองซิเอร์ - กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประมวลรัษฎากร - กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ - กฎหมายว่าด้วยของเก่าที่เป็นศิลปวัตถุและโบราณวัตถุ - กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน - กฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรม - กฎหมายว่าด้วยสรรพสามิตและศุลกากร - พรบ. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

4. ข้อสมมติพื้นฐาน

1) หลักการใช้หน่วยเงินตรา	เพื่อใช้วัดผลการดำเนินงานฐานะการเงิน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน	เพื่อการคำนวณภาษีอากรที่ต้องชำระ/นำส่ง
2) หลักความเป็นหน่วยงานของกิจการ	หน่วยงานทางบัญชีเป็นหน่วยงานที่แยกต่างหากจากเจ้าของกิจการและหน่วยงานอื่น	เช่นเดียวกัน และห้ามมิให้นำรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัวมาถือเป็นรายจ่ายทางภาษีอากร
3) หลักการใช้หลักฐานอันเที่ยงธรรม	เพื่อให้งบการเงินมีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป	เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของจำนวนภาษีอากร
4) หลักรอบเวลา	เพื่อความเป็นมาตรฐานของการวัดผลการดำเนินงาน การเปรียบเทียบงบการเงินและการตัดสินใจ	เพื่อความสะดวก และความแน่นอนของการเสียภาษีอากร ซึ่งอาจกำหนดเป็นรายเดือน รายปี หรือรายอื่นใด ตามเจตนารมณ์ของการจัดเก็บภาษีอากรนั้น
5) หลักความดำรงอยู่ของกิจการ	มีความเชื่อว่ากิจการจะดำเนินงานนั้นตลอดไป เว้นแต่จะมีข้อบ่งชี้เป็นอย่างอื่น	เช่นเดียวกัน
6) หลักราคาทุน	กิจการดำรงอยู่ภายใต้หลักราคาทุน ซึ่งเป็นราคาที่แน่นอนและไม่ขึ้นกับปัจจัยหรือ ความเห็นอย่างอื่น	เช่นเดียวกัน
7) หลักการเกิดขึ้นของรายได้	เพื่อการรับรู้รายได้ว่าเกิดขึ้นในรอบเวลาใด	เช่นเดียวกัน
8) หลักการจับคู่ค่าใช้จ่ายกับรายได้	เพื่อการรับรู้รายจ่ายที่เหมาะสมในการวัดผลการดำเนินงาน	เพื่อความเป็นธรรมในการคำนวณภาษี โดยเฉพาะ ภาษีเงินได้ในส่วนที่เป็นต้นทุน หรือรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการ
9) หลักเงินค้ำ	เพื่อรับรู้รายได้ รายจ่ายให้ตรงตามรอบเวลา	เช่นเดียวกัน
10) หลักโดยประมาณ	เพื่อความสะดวกในการปันส่วนรายได้ และรายจ่ายของกิจการที่สลับซับซ้อนของรอบระยะเวลาบัญชีที่เหมาะสม	เพื่อความสะดวกในการคำนวณภาษี เช่น การหักค่าใช้จ่าย เป็นการเหมา การประมาณการกำไรหรือขาดทุนสุทธิ

รายการ	บัญชีการเดิน	บัญชีภาษีอากร
11) หลักความสม่ำเสมอ	เพื่อความเป็นมาตรฐานในการวัดผล การดำเนินงาน	เพื่อความเป็นมาตรฐานในการวัดผลดำเนินการและ การคำนวณภาษี
12) หลักการเปิดเผยของ ข้อมูลอย่างเพียงพอ	เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้งบการเงิน รวมทั้ง รูปแบบการจัดรายการและข้อมูล	เพื่อความเป็นธรรมในการเสียภาษีอากร

ข้อควรคำนึงในการใช้ข้อสมมติฐาน

1) หลักความระมัดระวัง	เลือกวิธีแสดงสินทรัพย์และกำไรในเชิง ต่ำไว้ก่อน	ยอมให้ใช้กับการตีราคาสินค้าคงเหลือเท่านั้น
2) หลักเนื้อหาสำคัญ กว่ารูปแบบ	ให้ความสำคัญต่อเนื้อหาทางเศรษฐกิจ มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย	เพื่อประโยชน์ในการใช้และการตีความกฎหมายภาษีอากร
3) หลักความมีนัยสำคัญ	รับรู้เฉพาะรายการทางการเงินที่มี จำนวนมากเพียงพอ	ไม่เป็นที่ยอมรับในทางภาษีอากร โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน
4) หลักการปฏิบัติ เฉพาะธุรกิจ	การยอมให้ใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างจากธุรกิจทั่วไป	ใช้ในการกำหนดยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีอากร

5. ประเภทบัญชี และการบันทึกรายการ ในบัญชี

<ol style="list-style-type: none"> บัญชีเงินสด บัญชีแยกประเภทรายได้รายจ่าย บัญชีแยกประเภททรัพย์สิน และหนี้สิน บัญชีสินค้าซึ่งอยู่ในครอบครอง สมุดรายวันหรือบัญชีแยกประเภทอื่น ตามความจำเป็นแก่การประกอบธุรกิจ 	<ol style="list-style-type: none"> บัญชีแสดงรายได้หรือรายรับประจำวัน บัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่ายและการนำส่ง รายงานภาษีซื้อ รายงานภาษีขาย รายงานสินค้าและวัตถุดิบ บัญชีแสดงรายได้ก่อนหักรายจ่าย บัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรหรือขาดทุน
---	---

6. ประเภทรายได้

<ol style="list-style-type: none"> รายได้จากการขายสินค้าและการส่งออก รายได้จากการให้บริการ รายได้จากการขายทรัพย์สินเก่า รายได้เงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไร รายได้ดอกเบี้ย รายได้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ เงินได้เนื่องจากหน้าที่งานที่ทำ กิจกรรมที่ทำ และเนื่องจากทรัพย์สิน กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ รายได้จากกิจการและรายได้เนื่องจากกิจการ กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ รายได้จากการขายสินค้าหรือการให้บริการ กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะ ได้แก่ รายรับก่อนหักรายจ่ายใด ๆ จากการประกอบกิจการ
--	---

เกณฑ์การรับรู้รายได้

 <ol style="list-style-type: none"> เกณฑ์สิทธิ เกณฑ์เงินสด เกณฑ์ผ่านชำระ เกณฑ์สัญญาระยะยาว เกณฑ์ส่วนได้ส่วนเสีย เกณฑ์เฉลี่ยรายได้ เกณฑ์ราคาปิดของกิจการขายชอร์ต เกณฑ์ผสม 	<ol style="list-style-type: none"> กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ใช้เกณฑ์เงินสด กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล เช่นเดียวกับเกณฑ์การรับรู้รายได้ทางบัญชีการเงิน กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นไปตามหลักความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีภาษีธุรกิจเฉพาะอาจเลือกรับรู้รายรับตามเกณฑ์เงินสดหรือเกณฑ์สิทธิก็ได้
---	---

รายการ	บัญชีการเงิน	บัญชีภาษีอากร
1) เงื่อนไขเกี่ยวกับรายได้	เป็นไปตามวิธีการทางบัญชีเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ในแต่ละเกณฑ์	<ol style="list-style-type: none"> 1) กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รับรู้เงินได้พึงประเมินเฉพาะที่กฎหมายไม่ได้กำหนดยกเว้นภาษีเงินได้เท่านั้น 2) กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะ การรับรู้รายได้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไข เช่น ผลตอบแทนต้องเป็นไปตามราคาตลาด
2) ประเภทรายจ่าย	<ol style="list-style-type: none"> 1) ต้นทุนสินค้าที่ขาย และบริการ 2) รายจ่ายในการขายและบริหาร 	<ol style="list-style-type: none"> 1) กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา และค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร (จริง) 2) กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน และรายจ่ายในการดำเนินกิจการ
เกณฑ์การรับรู้รายจ่าย	อาทิ เกณฑ์คงค้าง และหลักการจับคู่ของรายจ่ายกับรายได้ ไม่ว่าจะรับรู้รายได้จะใช้เกณฑ์ใดก็ตาม	ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับ เกณฑ์การรับรู้รายจ่าย
1) เงื่อนไขเกี่ยวกับรายจ่าย		<ol style="list-style-type: none"> 1) กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้หักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมา หรือหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควร 2) กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ หลักเกณฑ์เกี่ยวรายจ่ายต้องห้าม การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน การคำนวณต้นทุนของสินค้าที่นำเข้า การจำหน่ายหนี้สูญ และรายจ่ายที่หักได้เพิ่มขึ้น 3) กรณีภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ เงื่อนไขเกี่ยวกับภาษีซื้อ และภาษีซื้อต้องห้าม
2) หลักเกณฑ์การตีราคาทรัพย์สิน และหนี้สิน	<ol style="list-style-type: none"> 1) สำหรับทรัพย์สินโดยทั่วไปใช้หลักราคาทุนที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา <ul style="list-style-type: none"> - กรณีตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น จะไม่รับรู้ส่วนที่ตีราคาเพิ่มขึ้นเป็นรายได้ - รับรู้การด้อยค่าของทรัพย์สินเป็นรายจ่าย 2) สำหรับสินค้าคงเหลือ คำนวณตามราคาทุนหรือราคาตลาด แล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า 3) สำหรับเงินตราทรัพย์สินหนี้สินที่มีค่าเป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยในวันที่ได้รับมาหรือจ่ายไปนั้น และปรับปรุงค่าอีกในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี 	<ol style="list-style-type: none"> 1) สำหรับทรัพย์สินโดยทั่วไปใช้หลักราคาทุนที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา เช่นเดียว กัน แต่จะไม่รับรู้รายได้จากการตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น และไม่ได้รับรู้รายจ่ายจากการตีราคาทรัพย์สินต่ำลงหรือการด้อยค่าของทรัพย์สิน 2) เช่นเดียวกับบัญชีการเงิน 3) เช่นเดียวกับบัญชีการเงิน
3) การตรวจสอบและ การรับรองงบการเงิน	สำหรับบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ	เฉพาะกรณีภาษีเงินได้นิติบุคคลมีข้อกำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจัดทำให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจัดทำงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรและขาดทุนที่มีการตรวจสอบและรับรองโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือผู้ตรวจสอบบัญชีภาษีอากร แล้วแต่กรณีแนบไปพร้อมกับแบบ ภ.ง.ด.50

ยกระดับ

มาตรฐานการรายงานทางการเงินไทย ทัดเทียมมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ

“พัฒนาการมาตรฐานการรายงาน
ทางการเงินของประเทศไทย
ไปสู่ IFRS adoption Country”

เส้นทางการเดินทางของมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (TFRS) ตั้งแต่คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีในสมัยสมามัคนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยตั้งแต่ปี 2542 มาจนถึงการดำเนินงานในปัจจุบันของคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี เป็นเส้นทางที่ยาวนานในการพัฒนามาตรฐานการบัญชีของประเทศไทยที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2542 ถึงปี 2562 ใช้การอ้างอิงมาจากมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ และมาตรฐานการบัญชีของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยภารกิจพัฒนามาตรฐานการบัญชีของไทยมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประเทศไทยมีมาตรฐานการบัญชีที่สามารถเทียบเท่ากับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ อนึ่งการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการรายงานทางการเงินเพื่อก้าวทันกับการพัฒนามาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศดังกล่าวเพื่อทำให้งบการเงินของกิจการในประเทศไทยจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลสามารถสะท้อนเนื้อหาของรายการธุรกิจและเปรียบเทียบกันได้กับงบการเงินของนานาประเทศ ประกอบกับลักษณะธุรกิจและรายการค้ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน มาตรฐานการรายงานทางการเงินจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงให้ทันตามโลกธุรกิจ

Extent of IFRS application	Status	Additional Information
IFRS Accounting Standards are required for domestic public companies	✓	Yes. Thailand has adopted all effective IFRS Accounting Standards as Thai Financial Reporting Standards (TFRS Standards). TFRS Standards are translations of the IFRS Accounting Standards with a one-year delay in effective date from that of the Standards with early adoption permitted, except for IFRS 17 which will be effective date on 1 January 2025 with early adoption permitted. TFRS Standards are required for Publicly Accountable Entities (PAEs), including listed companies.

Source: <https://www.ifrs.org/use-around-the-world/use-of-ifrs-standards-by-jurisdiction/view-jurisdiction/thailand/>

ลำดับเหตุการณ์สำคัญ

ในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย ดังนี้

ปี 2552

มีการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศเป็นครั้งแรก และได้มีการประกาศเปลี่ยนเลขระบุฉบับที่ของมาตรฐานการบัญชีของไทยให้ตรงกับเลขที่มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ โดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS)

ระหว่างปี 2553 – 2566

พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชีของไทยยังคงดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีทิศทางที่จะให้ TFRS มีผลบังคับใช้ภายใน 1 ปีนับจากวันที่ IFRS มีผลบังคับใช้ในแต่ละปี ทั้งนี้สภาวิชาชีพบัญชีได้มีการประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานฯ ฉบับใหม่ที่สำคัญ ดังนี้

ปี 2556

ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง สัญญาประกันภัย (TFRS 4) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (TFRIC) และการตีความมาตรฐานการบัญชี (TSIC) รวม 9 ฉบับ (TFRIC 1, TFRIC 5, TFRIC 7, TFRIC 10, TFRIC 17, TFRIC 18, TSIC 15, TSIC 27, TSIC 32) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557

ปี 2557

ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่ม PACK 5 ประกอบด้วยมาตรฐานฯ 5 ฉบับที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนที่กิจการมีอำนาจควบคุม ควบคุมร่วมหรือมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 เรื่อง งบการเงินรวม มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 เรื่อง การร่วมกิจการงาน มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558

ปี 2561

ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับใหม่หลายฉบับที่สำคัญ ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วย มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 (TAS 32) มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 (TFRS 7) มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 (TFRS 9) การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 (TFRIC 16) และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19 (TFRIC 19) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 โดยยกเลิกมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทยที่อ้างอิงมาจากมาตรฐานการบัญชีของประเทศสหรัฐอเมริกาทั้งหมด

ปี 2565

ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาประกันภัย มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568

ปี 2558

ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 เรื่อง เกษตรกรรม มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559

ปี 2562

ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

นับจากปี 2542 ถึง 2567 เป็นระยะเวลากว่า 25 ปี สำหรับการเดินทางที่ยาวนานของมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย จนถึงวันนี้ได้เข้าสู่การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ โดยประเทศไทยได้รับการจัดกลุ่มให้เป็นประเทศที่นำ IFRS มาถือปฏิบัติ (IFRS Adoption Country) ซึ่งถือได้ว่าเป็นการยกระดับมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยให้ทัดเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ และการจัดทำงานการเงินของกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะสามารถเปรียบเทียบกันได้กับกิจการในต่างประเทศ และสะดวกต่อการระดมทุนในต่างประเทศ

ทิศทางการดำเนินงาน ของคณะกรรมการมาตรฐานจรรยาบรรณ ระหว่างประเทศสำหรับนักบัญชี

ปัจจุบันสภาวิชาชีพบัญชีได้มีประกาศสภาวิชาชีพบัญชี เรื่อง คู่มือประมวลจรรยาบรรณของ
ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ซึ่งจัดทำตามแนวทางหลักการพื้นฐานประมวลจรรยาบรรณของคณะกรรมการ
มาตรฐานจรรยาบรรณระหว่างประเทศสำหรับนักบัญชี (IESBA's Handbook of the International Code of Ethics for
Professional Accountants) International Ethics Standards Board for Accountants หรือ IESBA
เป็นหน่วยงานอิสระที่ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานจรรยาบรรณระหว่างประเทศ พันธกิจของ IESBA คือ เพื่อให้บริการ
ที่เป็นประโยชน์สาธารณะ โดยการกำหนดมาตรฐานจริยธรรม รวมถึงกำหนดข้อกำหนดเรื่องความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี
ซึ่งต้องการยกระดับมาตรฐานจริยธรรมและแนวปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และพัฒนาประมวลจรรยาบรรณ
(รวมถึงมาตรฐานระหว่างประเทศเรื่องความเป็นอิสระ) (“ประมวลจรรยาบรรณ”) ของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี
ระหว่างประเทศที่เหมาะสม มีคุณภาพสูง และสามารถใช้ได้ทั่วโลก

IESBA ได้มีการจัดประชุมในเดือนธันวาคม 2566 โดยมีประเด็นสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

ยุทธศาสตร์และแผนงาน พ.ศ. 2567-2570

IESBA จัดทำยุทธศาสตร์และแผนงาน IESBA ปี 2567-2570 โดยยุทธศาสตร์และแผนงานดังกล่าว ได้กล่าวถึงการปรับปรุงวิสัยทัศน์ของ IESBA กลยุทธ์ในการขับเคลื่อน รวมทั้งแผนการปฏิบัติงาน

การวางแผนภาษี

IESBA ได้อนุมัติการแก้ไขประมวลจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดเรื่องการวางแผนภาษีและบริการที่เกี่ยวข้องดำเนินการโดยผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ข้อกำหนดดังกล่าวจะตอบสนองต่อข้อกังวลด้านผลประโยชน์สาธารณะเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีและบทบาทของที่ปรึกษา รวมถึงการเป็นที่ปรึกษาด้านภาษีอากร โดยกล่าวถึงอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณที่อาจเกิดขึ้นเมื่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีมีส่วนร่วมในการวางแผนภาษี กำหนดหลักการที่ชัดเจนในการให้ข้อคิดเห็นหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมการวางแผนภาษี การพิจารณาถึงผลกระทบต่อชื่อเสียง ผลกระทบเชิงพาณิชย์ และผลกระทบต่อเศรษฐกิจในวงกว้างที่อาจเกิดขึ้น การให้แนวทางที่เป็นประโยชน์เพื่อช่วยผู้ประกอบการวิชาชีพในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนเมื่อดำเนินการวางแผนภาษี และการจัดการกับประเด็นในทางปฏิบัติอื่น ๆ รวมถึงความขัดแย้งกับลูกค้าหรือผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

การใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญภายนอก

IESBA ได้อนุมัติให้เผยแพร่ร่างการปรับปรุงคู่มือประมวลจรรยาบรรณ เกี่ยวกับการใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญภายนอก โดยร่างดังกล่าวจะกำหนดกรอบแนวคิดทางจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบวิชาชีพในการประเมินว่า ผู้เชี่ยวชาญภายนอกมีความรู้ ความสามารถ และความเที่ยงธรรม ที่จำเป็นต่อการใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้หรือไม่ รวมถึงเสนอข้อกำหนดเพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ประกอบวิชาชีพในการใช้กรอบแนวคิดของประมวลจรรยาบรรณเมื่อใช้งานของผู้เชี่ยวชาญภายนอก

ความยั่งยืน

IESBA ได้เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาปรับปรุงคู่มือประมวลจรรยาบรรณ ที่เกี่ยวกับเรื่องความยั่งยืน กล่าวคือ การแก้ไขที่ปรับปรุงคู่มือประมวลจรรยาบรรณในส่วนที่ 1 ถึง 3 เกี่ยวกับการรายงานความยั่งยืนโดยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และการเพิ่มส่วนที่ 5 ของคู่มือประมวลจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพการประกันความยั่งยืนทุกคน โดยกำหนดข้อกำหนดในระดับเดียวกับการตรวจสอบงบการเงิน และกล่าวถึงการพิจารณาความเป็นอิสระที่เกี่ยวข้องกับงานการประกันความยั่งยืนของกิจการประเภทต่าง ๆ รวมถึงการกำหนดข้อกำหนดและคำจำกัดความใหม่ที่เกี่ยวข้องกับ “ข้อมูลความยั่งยืน” และการแก้ไขที่เป็นผลสืบเนื่องและสอดคล้องกันในคู่มือประมวลจรรยาบรรณ

การเผยแพร่เรื่อง PIE เป็นครั้งแรก

IESBA ได้พิจารณาการปรับปรุงเรื่องกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Public Interest Entity-PIE) เกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียนและโครงการ PIE ของ International Auditing and Assurance Standards Board หรือ IAASB โดยข้อมูลเพิ่มเติมจะนำเสนอในครั้งถัดไป

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการกำหนดจรรยาบรรณ สาขาวิชาชีพบัญชี ได้พิจารณาการปรับปรุงคู่มือประมวลจรรยาบรรณของ IESBA โดยจะดำเนินการเผยแพร่การปรับปรุงคู่มือประมวลจรรยาบรรณของไทยต่อไป

โดย คุณกุลริดา วัชรเทพินทร์

- หุ้นส่วนสายงานตรวจสอบบัญชี
บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอเปอีเอส จำกัด

พลิกโฉมภูมิทัศน์ การรายงานข้อมูลด้านความยั่งยืน และยกระดับการให้ความเชื่อมั่น ข้อมูลด้าน ESG ด้วยมาตรฐานใหม่ ISSA 5000

ปัจจุบันการรายงานด้านความยั่งยืน ซึ่งครอบคลุม มิติด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG) ได้กลายเป็นประเด็นที่องค์กรต่าง ๆ ให้ความสนใจ และมีความคืบหน้า ในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงด้าน ESG ก่อให้เกิดความท้าทายสำคัญที่องค์กร จะต้องค้นหากยุทธ์และวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่มีประสิทธิผล เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ ลดความเสี่ยงที่ ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรและความสามารถในการแข่งขัน รวมถึงรักษาภาพลักษณ์ ชื่อเสียง และแม้กระทั่ง ความอยู่รอดขององค์กรอย่างยั่งยืน ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัย ที่ธุรกิจจำเป็นต้องให้ความสำคัญ

การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทยังขาดความสอดคล้องกัน

โดยจากการศึกษาของ สมาพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International of Federation of Accountants: IFAC) สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของประเทศสหรัฐอเมริกา (American Institute

of Certified Public Accountants: AICPA) และ สถาบันนักบัญชีบริหาร (Chartered Institute of Management Accountants: CIMA) เผยให้เห็นว่า ในปี 2564 บริษัทขนาดใหญ่ประมาณร้อยละ 95 มีการรายงานเกี่ยวกับประเด็นด้าน ESG อย่างไรก็ตาม การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทแต่ละแห่งยังคงมีลักษณะกระจัดกระจายไม่สอดคล้องกัน เนื่องจากกรอบการรายงานและมาตรฐานการรายงานที่นำมาใช้มีความหลากหลาย โดยพบว่า ร้อยละ 86 ของบริษัทเหล่านี้ ใช้มาตรฐานและกรอบการทำงานที่แตกต่างหลากหลาย ซึ่งนำไปสู่ระบบการรายงานที่ขาดความสอดคล้อง การเปรียบเทียบกันได้ และความน่าเชื่อถือ

มาตรฐานการรายงานข้อมูลความยั่งยืนที่ก่อกำเนิดขึ้นใหม่

ภูมิทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของมาตรฐานและกรอบการรายงานข้อมูลด้านความยั่งยืนระดับสากล เกิดจากการตื่นตัวเกี่ยวกับประเด็นด้านความยั่งยืนที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ทั้งภาครัฐที่มีหน้าที่ในการออกคู่มือ กฎหมายและข้อกำหนด และแนวปฏิบัติ รวมถึงภาคเอกชนที่รับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนของบริษัทจำเป็นต้องเตรียมพร้อมและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรฐานและกรอบการรายงานหลักสำหรับข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนที่กำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างมากโดย

คณะกรรมการมาตรฐานความยั่งยืนระหว่างประเทศ (International Sustainability Standards Board: ISSB) ได้ออก IFRS S1 มาตรฐานเรื่องข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับความยั่งยืน และ IFRS S2 มาตรฐานเรื่องการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ ซึ่งมีผลบังคับใช้ในต่างประเทศตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567

คณะที่ปรึกษาการรายงานข้อมูลทางการเงินแห่งยุโรป (EFRAG) ได้ออกมาตรฐานการรายงานความยั่งยืนของยุโรป (ESRS) ซึ่งมีผลบังคับใช้ 1 มกราคม 2567 สำหรับบริษัทที่เข้าเกณฑ์ที่กำหนด และ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐอเมริกา (US SEC) ได้ออกข้อบังคับด้านการเปิดเผยข้อมูลสภาพภูมิอากาศ ซึ่งยังไม่มียุทธศาสตร์เกี่ยวกับวันเริ่มบังคับใช้

ความต้องการด้านการรายงาน ESG ในขอบเขตการให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ในการให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงินในปัจจุบัน มีการให้ความสำคัญกับการรายงานด้าน ESG มากยิ่งขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในวิธีการรายงานข้อมูล หรือวิธีที่บริษัทต่าง ๆ ใช้ในการนำเสนอผลการดำเนินงานทางการเงินของตน ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพจำเป็นต้องปรับตัวและสำรวจความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงวิธีการรายงานต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ ในการประเมินและให้ความเชื่อมั่นต่อความถูกต้องของการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ผู้ประกอบวิชาชีพจำเป็นต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับตัวชี้วัดด้านความยั่งยืน ควบคู่ไปกับกรอบการกำกับดูแลที่เกิดขึ้นใหม่ และเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะอุตสาหกรรม เนื่องจากธรรมชาติของตลาดและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผู้ประกอบวิชาชีพจึงเผชิญกับความท้าทายในการปรับปรุงวิธีการและกรอบการทำงานของตนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและความเกี่ยวข้องของข้อมูลทั้งทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงิน

การใช้กลยุทธ์เชิงรุกนับว่ามีความสำคัญในการรับมือกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ โดยผู้ประกอบวิชาชีพควรติดตามมาตรฐานที่เกิดขึ้นใหม่ รวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการวิเคราะห์ข้อมูลและการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับความต้องการด้านการรายงานข้อมูล ESG ในขอบเขตการตรวจสอบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ข้อกังวลด้านคุณภาพของข้อมูลด้านความยั่งยืน

ปัจจุบันบริษัทจดทะเบียนให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานความยั่งยืนโดยมีการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ มาตรฐานและกรอบการรายงานข้อมูลด้านความยั่งยืน ก็ยังมีความหลากหลายและครอบคลุมมากกว่าที่เคย โดยปัจจัยนี้เป็นตัวเร่งการเปลี่ยนแปลงโลกไปสู่อนาคตที่มีความยั่งยืนมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ปริมาณข้อมูลความยั่งยืนที่เพิ่มมากขึ้นกลับทำให้มีการตั้งคำถามถึงคุณภาพ ความถูกต้อง และความโปร่งใสของข้อมูล รวมถึงการรายงานข้อมูลดังกล่าว ประเด็นนี้เน้นย้ำถึงบทบาทที่สำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพทั้งภายในและภายนอกที่ทำหน้าที่ให้ความเชื่อมั่นกับรายงานเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจ และความโปร่งใสของข้อมูลด้านความยั่งยืนที่เปิดเผย

การมีผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสิทธิภาพนั้น จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้ข้อมูลทั้งภายในและภายนอกองค์กร และสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียว่า บริษัทนั้นมีความพยายามด้านความยั่งยืนอย่างแท้จริง และไม่ใช่แค่ “การสร้างภาพลักษณ์ว่าเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” (Greenwashing) เท่านั้น ดังนั้น การจัดทำรายงานความยั่งยืนของบริษัทจะก่อให้เกิดประโยชน์ที่สำคัญแก่บริษัทมากขึ้นเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของรายงานเป็นหลัก

มาตรฐานงานให้ความเชื่อมั่นข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินในปัจจุบันที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ได้แก่

ISAE 3000: มาตรฐานสำหรับงาน
ที่ให้ความเชื่อมั่นนอกเหนือจาก
การตรวจสอบหรือการสอบทานข้อมูล
ทางการเงินในอดีต

ISAE 3410: มาตรฐานสำหรับ
การให้ความเชื่อมั่นต่อรายงาน
ก๊าซเรือนกระจก

AA1000AS: มาตรฐานสำหรับ
การรับรองรายงานความยั่งยืน
หรือข้อมูลด้านความยั่งยืนในองค์กร

มาตรฐาน ISSA 5000 ที่กำลังจะเกิดขึ้น

คณะกรรมการมาตรฐานการสอบบัญชีและการให้ความเชื่อมั่นระหว่างประเทศ (International Auditing and Assurance Standards Board : IAASB) ภายใต้ IFAC กำลังพัฒนา International Standard on Sustainability Assurance 5000 “General Requirements for Sustainability Assurance Engagements” (ISSA 5000) เพื่อให้เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกสำหรับงานที่ให้ความเชื่อมั่นด้านความยั่งยืน โดยได้รับการพัฒนาร่วมกับองค์กรระหว่างประเทศชั้นนำ เช่น คณะกรรมการมาตรฐานความยั่งยืนระหว่างประเทศ (ISSB), องค์กรความริเริ่มว่าด้วยการรายงานสากล (GRI) และ องค์กรคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ (IOSCO) มาตรฐานนี้จะถูกนำมาใช้ในการรับรองข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อและประเด็นด้านความยั่งยืนต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลที่จัดทำขึ้นตามกรอบการรายงานความยั่งยืน มาตรฐาน หรือเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ตลอดจนข้อมูลด้านความยั่งยืนที่ไม่ได้ถูกจัดทำขึ้นตามกลไกของการรายงาน

ทั้งนี้ IAASB ได้เผยแพร่ร่างมาตรฐาน ISSA 5000 เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2566 เพื่อรับฟังความคิดเห็น โดยมาตรฐานดังกล่าวจะสามารถใช้ในการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล (Reasonable Assurance) หรือการให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด (Limited Assurance)

ลักษณะสำคัญของมาตรฐาน ISSA 5000

ร่างมาตรฐาน ISSA 5000 ที่เผยแพร่ขึ้นตั้งใจให้เป็นมาตรฐานที่แตกต่างหาก ซึ่งถูกจัดทำขึ้นโดยเฉพาะสำหรับการให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน โดยครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ เช่น

- ข้อกำหนดทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานการบริหารคุณภาพ
- คำจำกัดความของข้อมูลความยั่งยืน และประเด็นด้านความยั่งยืน
- ความแตกต่างระหว่างการให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด และการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล
- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถานการณ์ของงานระหว่างการปฏิบัติงานให้ความเชื่อมั่น รวมถึงขอบเขตของงาน
- ความเหมาะสมของเกณฑ์ที่จะใช้
- การพิจารณาความมีสาระสำคัญสำหรับข้อมูลความยั่งยืนที่จะให้ความเชื่อมั่น ซึ่งรวมถึงการระบุและการจัดลำดับประเด็นที่มีความสำคัญด้านความยั่งยืนต่อการดำเนินธุรกิจ และผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งด้านบวกและลบ
- การทำความเข้าใจกับระบบการควบคุมภายในของกิจการ
- การใช้ผลงานของผู้เชี่ยวชาญของผู้ประกอบวิชาชีพ หรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น
- วิธีปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงสำหรับงานให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัด

ทั้งนี้ มาตรฐาน ISSA 5000 ให้ความสำคัญกับการระบุและการจัดลำดับประเด็นด้านความยั่งยืนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินธุรกิจ โดยผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องพิจารณากระบวนการจัดทำข้อมูล รวมทั้งการระบุและการจัดลำดับประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืน และนำมารวมไว้พิจารณาการตรวจสอบ พร้อมทั้งประเมินความเหมาะสมและการบรรลุเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดทำข้อมูลความยั่งยืน นอกจากนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการพิจารณาถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

มาตรฐาน ISSA 5000 เป็นมาตรฐานที่เน้นที่ผลลัพธ์และหลักการมากกว่าขั้นตอนหรือวิธีการที่เฉพาะเจาะจง (Principle-Based) ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพสามารถใช้ดุลยพินิจของตนในการวางแผนและดำเนินการตรวจสอบข้อมูลด้านความยั่งยืน คุณลักษณะนี้ทำให้มาตรฐาน ISSA 5000 สามารถช่วยลดข้อขัดแย้งต่าง ๆ จากการใช้งาน และสามารถนำไปใช้ได้กับทุกองค์กร โดยไม่ต้องคำนึงถึงประเภทของธุรกิจ อุตสาหกรรม ภาคส่วน หรือลักษณะธุรกิจที่แตกต่างกัน

ขณะนี้ การขอความเห็นจากบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับร่างมาตรฐานดังกล่าวได้สิ้นสุดลงแล้ว โดย IAASB อยู่ระหว่างการพิจารณาข้อคิดเห็นต่าง ๆ และคาดว่าจะเผยแพร่ฉบับสมบูรณ์ในช่วงปลายปี 2567 ทางสภาวิชาชีพบัญชีจะคอยติดตามความคืบหน้าของร่างมาตรฐานนี้ และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่มีสนใจทราบในโอกาสต่อไป

ผลกระทบต่อบทบาทสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพ

บทบาทของการให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลทางการเงินโดยผู้ประกอบวิชาชีพและการตรวจสอบภายในกำลังเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือในปัจจุบันผู้ประกอบวิชาชีพไม่เพียงแต่ต้องวิเคราะห์และรายงานความน่าเชื่อถือ ความครบถ้วนสมบูรณ์ และความถูกต้องของข้อมูลทางการเงินเท่านั้น แต่ยังคงต้องให้ความเชื่อมั่นต่อความถูกต้องของข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอีกด้วย ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการตรวจสอบข้อมูลด้านความยั่งยืน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือในการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ขององค์กร

แหล่งอ้างอิง:

<https://www.iaasb.org/focus-areas/understanding-international-standard-sustainability-assurance-5000>

ESG

กับทิศทางการปรับตัว ของนักบัญชีสากลและนักบัญชีไทย

ตอนที่ 6

โดย..ดร.ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์

อนุกรรมการในคณะกรรมการการศึกษาและติดตามมาตรฐาน
การรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ
โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
กำหนดมาตรฐานการบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี

สวัสดีครับ ท่านสมาชิกและผู้อ่าน

ฉบับนี้เรายังคงคุยกันในประเด็น Environmental (สิ่งแวดล้อม) Social (สังคม) Governance (การกำกับดูแล) (ต่อไปจะเรียกว่า ESG) 3 คำที่นักบัญชีได้ยินคุ้นหู อ่านผ่านตา และหาความหมายในขณะนี้

ESG เป็นเรื่องใกล้ตัวของธุรกิจ นักบัญชีในธุรกิจขนาดใหญ่น่าจะทราบภาพกว้าง ๆ ของ ESG ว่าเกิดอะไรขึ้นในช่วง 2-3 ปีนี้ ในระดับสากลยังเน้น เรื่อง สภาพภูมิอากาศกับการกำกับดูแลที่จริงจังต่อเนื่อง

แต่ปัญหาโลกเดือดลามไปถึง “ธรรมชาติ” (Nature) ทำให้การประชุมภาคีภาครัฐ Conference of the Parties (COP) ครั้งที่ 28 ที่นครดูไบของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เน้นความร่วมมือจากประเทศต่าง ๆ ทยอยจาก Task Force

on Climate Related Financial Disclosure (TCFD) ที่คณะกรรมการมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนระหว่างประเทศ (The International Sustainability Standard Board (ISSB)) โดยหน่วยงานใหม่เข้ามากำหนดแนวทาง Task Force on Nature Related Financial Disclosure (TNFD) ตั้งแต่เดือนกันยายน 2566 ในการประชุม COP ครั้งที่ 28 และ ISSB แสดงความยินดีกับ TNFD ในการกำหนดแนวทางนี้ แต่ยังไม่ระบุแผนงานต่อไปของ ISSB ให้สาธารณชนทราบ ทั้งนี้ ISSB เห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลสภาพภูมิอากาศต้องสอดคล้องกับการเปิดเผยข้อมูลธรรมชาติโดยจะมีความชัดเจนขึ้นหลังการสัมมนา IFRS Sustainability Symposium เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567 ที่ New York City

(สามารถศึกษาวาระการสัมมนาได้ที่ <https://qrco.de/bevWm0>)

สำหรับประเทศไทย คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ผลักดันการรายงานภาคบังคับ One Report และภาคสมัครใจโดยมีคำแนะนำ Sustainability Report และอาจใช้แนวทาง IFRS S1 IFRS S2 นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มบุคคลและหน่วยงานอื่นดูแลงาน ในขอบเขตความรับผิดชอบ เช่น สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย Carbon Market Club เป็นต้น ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลอย่างชัดเจนว่าให้ปฏิบัติอย่างไร

TNFD ไม่ใช่เรื่องใหม่ COP เคยนำมาพิจารณาแล้ว ยิ่งในช่วงเวลาที่โลกต้องการความร่วมมือร่วมใจเพื่อแก้ปัญหาธรรมชาติ ดังนั้น บริษัทจดทะเบียนขนาดใหญ่เริ่มพิจารณาวิธีการรายงานตามแนวทาง TNFD ขณะเดียวกันเศรษฐกิจที่ยังมีปัญหารุนแรง ทำให้บริษัทต่าง ๆ มีการระมัดระวังการใช้จ่ายในขณะที่ยังศึกษาแนวทางใหม่

บทความนี้มุ่งให้ผู้อ่านศึกษาแนวคิด TNFD ในประเด็นหลักการที่สำคัญ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับสถานการณ์การรายงานเรื่องนี้

คำสำคัญที่ต้องเข้าใจแต่ต้น TNFD ให้ความหมายของธรรมชาติ หมายถึง สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตทั้งหมดในโลก โดยให้ความสำคัญกับความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตรวมถึงคนและปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มสิ่งมีชีวิต กับสภาพแวดล้อม โครงสร้างหลักประกอบด้วย 4 อาณาจักร พื้นที่ดิน (Land) พื้นที่ทะเล (Ocean) น้ำ (Freshwater) บรรยากาศ (Atmosphere)

ระบบนิเวศ (Ecosystem) คือ กลุ่มซับซ้อนของชุมชนพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ และสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต ปฏิสัมพันธ์เป็นหน่วยที่ทำหน้าที่สัมพันธ์กัน (Functional unit)

ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) หมายถึง ความหลากหลายจำนวนมากของสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายภายใน Species ระหว่าง Species และของระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพทำให้ผลิตภาพ (Productivity) และความยืดหยุ่น (Resilience) ของระบบนิเวศปลอดภัย

การให้บริการในระบบนิเวศ (Ecosystem service) เป็นกรณีธรรมชาติที่พึ่งพาตัวเอง (1) ป้องกันการหยุดชะงักในการดำเนินธุรกิจ เช่น ธรรมชาติที่ป้องกันน้ำท่วม การกัดเซาะดิน (2) การดักจับคาร์บอนทางกายภาพมาใช้ (3) การช่วยกระบวนการผลิต เช่น การย่อยสลายของจุลินทรีย์ในดิน ทำให้ดินอุดม ผั่งผสมเกสร กระจายพันธุ์ธรรมชาติ ใน TNFD ผึ้งเป็น Icon ของธรรมชาติ สิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ที่ช่วยธรรมชาติ (4) การบรรเทาผลกระทบโดยตรง ต้นไม้ลดฝุ่น

ในภาวะโลกเดือด TNFD เป็นเรื่องจำเป็นและเป็นประโยชน์ 5 เรื่อง คือ

- 1. TNFD ทำให้ทราบว่ามีการควบคุมดูแลธรรมชาติหรือไม่ การรายงาน TNFD ช่วยรับมือการเปลี่ยนแปลงและเกิดความยืดหยุ่น (Resilience)
- 2. TNFD อาจให้แนวทางค้นพบโอกาส ตลาด สินค้าที่มีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับธรรมชาติ
- 3. TNFD มีผลทำให้การจัดการเงินได้รับความสะดวกขึ้น โดยเฉพาะในสภาพการทำธุรกิจและระเบียบของธนาคารกลางและธนาคารพาณิชย์

4. TNFD ที่ธุรกิจปฏิบัติจริง ไม่ใช่ฟอกเขียว (Green washing) สร้างชื่อเสียงและส่งผลกระทบต่อความร่วมมือและผลประกอบการ

5. TNFD เป็นการปฏิบัติตาม Compliance กฎระเบียบช่วยในการดำเนินธุรกิจ

ข้อมูล TNFD แสดงความสัมพันธ์กับการประเมินการทำธุรกิจ พิจารณาผลกระทบต่อการเงินของบริษัท และบริษัทกระทบการให้บริการของธรรมชาติในลักษณะ Double materiality ที่ใช้แนวทางทั้ง Inside out กับ Outside in แตกต่างจากแนวทาง IFRS S1 IFRS S2 ที่เน้นการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อการเงิน

จุดมุ่งหมายของ TNFD คือ ความพยายามสร้างผลกระทบทางบวกและดูแลความพึงพิงธรรมชาติ TNFD ย้ายขอบเขตจาก TCFD โดยไม่ได้คำนึงถึงเพียงเฉพาะสภาพภูมิอากาศแต่จัดการตามโครงสร้างหลัก รวมถึงขยายแนวทางการทำ TCFD ออกไปเพิ่มเติมโดยการขยายหลักการทั้ง 4 เรื่องนั้นมีการเพิ่มเติมดังนี้

1. การกำกับดูแล (Governance TNFD) เพิ่มการรายงานนโยบายสิทธิมนุษยชน และกิจกรรมความผูกพัน

2. กลยุทธ์ (Strategy) นอกจากการพิจารณาโอกาสและความเสี่ยง TNFD ได้ให้ความสำคัญกับสถานที่ตั้งของธุรกิจ หากสถานที่ตั้งของธุรกิจอยู่ในเขตอนุรักษ์หรือเขตการดูแลพื้นที่ธรรมชาติสูญเสีย เป็นการดูแลโดยตรงโดยไม่สามารถดูแลพื้นที่อื่นทดแทนได้

3. การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ในส่วนนี้ TNFD จะเพิ่มการบริหารผลกระทบ (Impact Management) โดยพิจารณาธุรกิจต้นน้ำที่มาของวัตถุดิบ กับธุรกิจปลายน้ำ เช่น ธุรกิจจัดจำหน่าย ทั้งห่วงโซ่คุณค่า

4. Metrics and Target ขึ้นอยู่กับหลักการ 3 เรื่องข้างต้น ซึ่งจะต้องทำให้สอดคล้องกับโมเดลธุรกิจ

ข้อมูล TNFD ที่กล่าวมา ผู้อ่านทราบประเด็นของ TNFD ซึ่งจะเป็นก้าวต่อไปของการบำรุงรักษาธรรมชาติ แต่ข้อมูลเพิ่มเติมน่าจะมีอีกมาก ในฉบับต่อไปจะสรุปกระบวนการสำคัญเรียกว่า LEAP กรีนชิลด์ผู้อ่านให้ติดตาม TNFD ต่อไป ฉบับนี้ ขออนุญาตสวัสดิ์

One Day Trip with TFAC

ตามหา..

พรหมลิขิต ต้อนรับปีใหม่

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2567 ที่ผ่านมา สาขาวิชาสุขภาพจิต กิจกนssu One Day Trip with TFAC ภายใต้แคมเปญ “ตามหาพรหมลิขิตต้อนรับปีใหม่” ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เอาใจพี ๆ สมาชิกและผู้ทีสนใจทีอยากย้อนรอยละครดังอย่าง “พรหมลิขิต” บอกได้เลอย่าง กิจกรรมนี นอกจากจะไดทียย้อนรอยประวัติศาสตร์ตามโบราณสถานต่าง ๆ แล้ว เรายังมีอาหารอร่อย ๆ อย่างกุ้งแม่น้ำคู่กับน้ำจิ้มรสเด็ดให้ทุกท่านได้ลิ้มชิมรสกันอีกด้วยคะ และทีสำคัญทุกท่านทีเข้าร่วมกิจกรรมจะได้รูปภาพสวย ๆ กลับบ้านกับทุกท่าน

กิจกรรมครั้งนี้ จะมีใบบ้าง TFAC Newsletter ฉบับนี้ ได้นำประมวลภาพกิจกรรมในวันนั้นมาฝากทุกท่านคะ

8 โมงเช้า ล้อหมุนจากกรุงเทพมหานคร ไปพระนครศรีอยุธยา ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง ก็ถึงสถานที่แรกวิหารพระมงคลบพิตร แวะสักการะพระมงคลบพิตร จากนั้นไปต่อกันที่วัดพระศรีสรรเพชญ์ ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของวิหารพระมงคลบพิตร เดินไปประมาณ 10-20 ก้าว ก็ถึงแล้ว วัดพระศรีสรรเพชญ์ ซึ่งเป็นโบราณสถานที่ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1991 มีจุดที่น่าสนใจทีสำคัญ คือ เจดีย์ทรงลังกา 3 องค์ ทีวางตัวเรียงยาวตลอดทิศตะวันออกและทิศตะวันตก บรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ บรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 3 และบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2

จากนั้นเราก็กินต่อกันที่วัดไชยวัฒนาราม เป็นวัดเก่าแก่สมัยอยุธยา ตอนปลาย สร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง พ.ศ. 2173

พักรับประทานอาหารไทยรสดั้งเดิมพร้อมกุ้งแม่น้ำเผากับน้ำจิ้มรสแซบ

กินอ้มปู้บเที่ยวตอปีทีวัดพุทไธศวรรย์ ตามรอยละครดังอย่างพรหมลิขิตและบุพเพสันนิวาส เป็นวัดทีสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นหลังจากเสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติแล้ว 3 ปี

จากนั้นนั่งรถสามล้อตุ๊กตุ๊กไปยังวัดพระงาม วัดทีมีจุดถ่ายรูปลุคยิตอย่างประตูกาลเวลา กดชัตเตอร์กันแบบรวี ๆ ไปเลยคะ

แวะพักรับประทานอาหารกับบรรยากาศสุดชิลวิวดิริมแม่น้ำเจ้าพระยา ก่อนทีจะเดินทางกลับกรุงเทพมหานครโดยสวัสดิภาพคะ

One Day Trip with TFAC

Palace of Light : Day & Night Tour

ชม แสง สี เสียง งาน 101 ปี วังพญาไท

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (สภาวิชาชีพบัญชี) ได้จัดกิจกรรมประจำปีที่เรียกว่า One Day Trip with TFAC : Palace of Light, Day & Night Tour การนำสมาชิกท่องเที่ยว ณ พระราชวังพญาไท เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ.2567 เพื่อสร้างความสัมพันธ์และตอบสนองต่อสิทธิประโยชน์ของสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี

กิจกรรมดังกล่าวได้ถูกวางแผนให้มีการไปเยือนพระราชวังพญาไท ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมอันทรงคุณค่า ซึ่งในโอกาสครบรอบ 101 ปีของพระราชวังพญาไท ได้มีการจัดงาน “101 ปี พระราชวังพญาไท” THE GLORY OF SIAM

ซึ่งเป็นนิทรรศการยามค่ำคืนที่มีการตกแต่งด้วยเทคนิคแสงสีเสียงที่สร้างสรรค์นับเป็นโอกาสพิเศษที่สมาชิก TFAC จะได้สัมผัสกับความงดงามของพระราชวังในมุมมองที่แตกต่าง อันเป็นโอกาสอันดีที่หารับชมได้ยาก

ชมพระราชวังพญาไท

เริ่มต้นกิจกรรมกันด้วยการพาสมาชิกทัวร์ชมพระราชวังพญาไทแบบส่วนตัว เพื่อรับทราบถึงประวัติความเป็นมาของพระราชวังพญาไทโดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น ต่อมาได้รับการสถาปนาเป็นพระราชวังพญาไทในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ซึ่งถูกเปลี่ยนเป็นโรงแรมชั้นหนึ่งในชื่อว่า “ไฮเต็ลพญาไท”

เพื่อพระราชทานความสะดวกให้แก่ชาวต่างประเทศที่เข้ามาติดต่อค้าขาย ในปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าและเป็นพิพิธภัณฑ์ที่เปิดให้ประชาชนเรียนรู้ประวัติศาสตร์

เข้าชมสถาปัตยกรรมพระราชวังพญาไทที่เป็นอาคารทรงยุโรปผสมผสานกับสถาปัตยกรรมไทย อาคารเป็น 3 ชั้น หลังคาทรงปั้นหยา มุงกระเบื้องเคลือบสีแดง มีระเบียงโดยรอบอาคาร ประดับด้วยราวเหล็กดัดลายวิจิตร

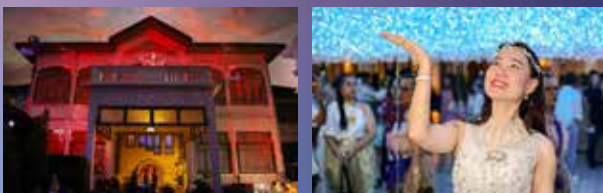

ชมนิทรรศการ Night Museum งาน “101 ปี พระราชวังพญาไท” THE GLORY OF SIAM

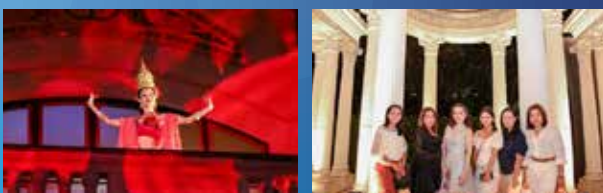
เมื่อเหล่าสมาชิกได้เอร็ดอร่อยกับมื้ออาหารเย็นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็เริ่มเดินทางกันต่อสู่ช่วงการแสดงนิทรรศการที่ผสมผสานระหว่างแสงสีเสียงกับประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมของพระราชวังพญาไท ซึ่งภายในนิทรรศการมีพื้นที่ที่น่าสนใจหลากหลายแห่ง อาทิ การฉายภาพบนโดมพระที่นั่งพิมานจักรี ซึ่งเป็นการเริ่มต้นของการเดินทางในค่ำคืนนี้ การประดับพื้นที่ส่วนโรมันด้วยดอกบัวแห่งแสงนั้บร้อย

อุโมงค์ไฟที่นำทางเข้าสู่ห้องธารกำนัลเพื่อชมการฉายภาพประวัติความเป็นมาด้วยเทคนิคพิเศษและที่ขาดไม่ได้พื้นที่ที่เป็น Highlight ที่สุดคือการแสดงแสงสีเสียง

การรำรำของนักแสดงในสวนโรมันที่นำเสนอบทพระราชนิพนธ์ มัทนะพาธาและมุมมองต่อเรื่องงานบัญชีอีกด้วย

ทานอาหารเย็น ณ คาเฟ่รลิ่งท์

ภายหลังจากการทัวร์ชมพระราชวังพญาไท เหล่าสมาชิกได้มาพักทานอาหารเย็นในรูปแบบ Private Dinner ที่คาเฟ่รลิ่งท์ ร้านอาหารและคาเฟ่ที่ตั้งอยู่ในพระราชวังพญาไท มีประวัติยาวนานมากกว่า 100 ปี ร้านนี้เป็นที่นาสนใจสำหรับคนชื่นชอบสถาปัตยกรรมที่มีความเป็นเอกลักษณ์และการตกแต่งที่คงไว้ซึ่งความคลาสสิก

นอกจากเหล่าสมาชิกจะได้เติมพลังกันอย่างเต็มที่ด้วยมื้ออาหารสุดพิเศษที่เราจัดเตรียมไว้ให้เป็นอย่างดี ทุกท่านยังได้มีโอกาสในการพูดคุยทำความรู้จักกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองต่อเรื่องงานบัญชีอีกด้วย

การเดินทางครั้งนี้กับสภาวิชาชีพบัญชี ไม่เพียงแต่เป็นการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังเป็นการเดินทางทางวัฒนธรรมที่สัมผัสได้ถึงมรดกและจิตวิญญาณที่คงอยู่ของพระราชวังพญาไท สำหรับกิจกรรม One Day Trip with TFAC ครั้งต่อไปนั้นจะไปที่ไหนกัน โปรดติดตาม...

Market Place Place for Professional Firm

สำหรับสำนักงานทำบัญชี และ/หรือ สำนักงานสอบบัญชี

เฉพาะนิติบุคคลตามมาตรา 11**

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้เปิดช่องทางให้กับสำนักงานทำบัญชี/สอบบัญชี (สำนักงาน) เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลการติดต่อของสำนักงาน ผ่านโครงการที่เรียกว่า “Market place (Place for Professional Firm)” (ประกอบด้วย เบอร์โทรศัพท์ อีเมลและสถานที่ประกอบการ) เพื่อให้กับผู้ประกอบการในการเข้ามาเลือกว่าจ้างสำนักงานที่มีความเหมาะสมตามขนาดของกิจการ สถานที่ตั้ง หรือประเภทของงานบริการของท่าน รวมถึง ผู้ประกอบการจะได้รับความเชื่อมั่นถึงการมีอยู่ และการปฏิบัติตามข้อกำหนดของสำนักงานที่ว่าจ้างและเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการเพิ่มโอกาสให้สำนักงานของท่านได้มีจำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้นอีกด้วย

ทั้งนี้ ขอให้สำนักงานทำบัญชี และ/หรือ สำนักงานสอบบัญชี ดำเนินการลงทะเบียนผ่านลิงก์ที่ส่งให้ทางอีเมลของสำนักงานเพื่อเข้ามาดำเนินการตรวจสอบข้อมูลสำนักงานที่ได้จดทะเบียนไว้ต่อสภาวิชาชีพบัญชี รวมถึงแจ้งแก้ไขข้อมูล (หากมี) หรือให้ข้อมูลที่จำเป็นอื่นเพิ่มเติม

โปรดทราบ!!

1. สำนักงานที่สามารถเข้าร่วมโครงการนี้ได้จะต้องเป็น “นิติบุคคลตามมาตรา 11” และ “มีสถานะคงอยู่” เท่านั้น

2. หากท่านเลือกไม่ยินยอมการเปิดเผยข้อมูล บนเว็บไซต์ จะแสดงข้อมูลเฉพาะ “เลขทะเบียนนิติบุคคล ประเภทนิติบุคคล ชื่อนิติบุคคล ประเภทงานให้บริการ กุณจุดทะเบียน สถานที่ประกอบการ” เท่านั้น โดยไม่แสดงในส่วนของข้อมูลการติดต่อ

หากท่านมีข้อสงสัยหรือ
ต้องการสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม
กรุณาติดต่อส่วนงานทะเบียน
☎ 0 2685 2500 กด 1

**เงื่อนไขโครงการ: สำนักงานที่ได้ดำเนินการตามข้อกำหนดของมาตรา 11 ของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 อย่างครบถ้วน และประสงค์เปิดเผยข้อมูลการติดต่อสำนักงานสามารถศึกษารายละเอียดของข้อกำหนดและสิ่งที่ต้องปฏิบัติได้ที่ >> <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/66930>

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ 0 2685 2500 โทรสาร 0 2685 2501 e-Mail : tfac@tfac.or.th